SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. Vrijdag 4 Maart. N°. 9.

Prijs per Jaar voor *Samarang* *f* 12.—
" " " buiten *Samarang* " 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 *ure 's middags.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN
VRIJDAG
UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden*; verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ½ *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bekendmaking.

Op last van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie wordt hieronder bekend gemaakt, de door den commandant-en-chef der expeditie tegen Boni uitgevaardigde verklaring in staat van werkelijke Blokkade van de kusten van Boni (Celebes) van den 15den Februarij 1858, luidende als volgt.

„Ik ondergeteekende, generaal-majoor, commandant-en-chef van de zee- en „landmagt, uitgerust om, door kracht van wapenen, van de koningin van „Boni hersteld van grieven te vorderen, verschuldigd aan het Nederlandsch-„Indisch gouvernement, en op grond van de magt mij toegekend:

Verklaar:

„Ingaande den 15den Februarij 1859, worden de kusten van het rijk van „Boni (Celebes) gehouden in staat van werkelijke blokkade, ten uitvoer te „leggen door de zee- en militaire magt onder mijne bevelen.

„Eenig vaartuig, poging aanwendende de blokkade, te schenden, zal met „hetzelve gehandeld worden overeenkomstig de internationale wetten en de „verdragen van kracht bij de onzijdige mogendheden.

Baai van Badjoa, *den 10den Februarij* 1859.
" (w. g.) E STEINMETZ.„

De Algemeene Secretaris,
A LOUDON.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen koffij- en zoutverkooppakhuismeester te Singosarie, in de afdeeling Malang (residentie Pasoeroean) *D. J. Ponse.*

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de loods der eerste klasse bij het loodswezen te Soerabaija *C. R. van de Tijver.*

TIJDELIJK BELAST:

Met de leiding der dienst van de gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, de ambtenaar voor de dienst der electromagnetische telegrafen in Nederlandsch-Indië *H. L. Jansen.*

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den adsistent-resident voor de policie te Soerabaija *P. Swerver.*

Een verlof naar Nederland van zes maanden, aan den ingenieur der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië *J. Groll.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden commies op het residentie bureau te Soerabaija *M. L. Bouwensch.*

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden,
Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Macasser

ZIJN ONTSLAGEN:

Op hun verzoek, eervol, wegens vertrek, als leden J. *Schneider* en *P. C. van Oosterzee*, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid, *W. A. C. Ardesch*, majoor, militaire commandant op Celebes.

Dat door den Resident van Menado,
Bij de Sub-Commissie van Onderwijs aldaar

IS ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid, J. *W. Goetzee*, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid, dr. *E. H. H. Mühlert*, officier van gezondheid der tweede klasse.

SCHUTTERIJEN, ENZ.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur der Moluksche Eilanden.
Bij de Schutterij te Menado.

IS ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant J. *L. C. N. Massart.*

IS BENOEMD:

Tot eerste luitenant, jhr. *W. B. F. Goldman.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *J. L. van Zee.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den apothecar der tweede klasse *J. F. Gröne.*

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

GEPLAATST:

Bij het hospitaal te Palembang, de apotheker der tweede klasse *H. G. Coster*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

BEVORDERD:

Tot apotheker der tweede klasse, de apotheker der derde klasse *A. A. Bucker Overbeck.*

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement,
Bij het Wapen der Infanterie,

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 5de bataillon (Samarang), de kapitein *W. M. de Val.*
Bij het 11de bataillon, de eerste luitenant *W. C. H. Eicholtz.*
Bij het 12de bataillon, de kapitein *G. M. Verspijck*, en de tweede luitenant *P. F. Kraal*; allen onlangs uit Nederland aangekomen of van verlof van daar teruggekeerd.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 1ste bataillon, de kapitein *F. G. Beckman*, en de eerste luitenant *J. H. de Fremerij* en *L. W. A. Kessler*, allen van het 3de bataillon.
Bij het 2de bataillon, de eerste luitenant *K. van der Heijden*, van het garnizoens-bataillon op Banka, en de tweede luitenant *B. J. O. van Eersel*, van het 3de bataillon.
Bij het 3de bataillon, de kapiteins *E. Pauw*, van het 1ste en *J. L. J. H. Pel*, van het 2de bataillon, de eerste luitenant *C. G. Gehne*, van het 2de en tweede luitenant *C. J. van Schouwenburg*, van het 1ste bataillon.
Bij het 5de bataillon (Samarang) de eerste luitenant *F. H. F. G. Demmeni*, van het garnizoens-bataillon in de Lampongsche Districten.
Bij het 12de bataillon, de kapitein J. *F. Backerus*, van het 13de bataillon.
Bij het 16de bataillon, de eerste luitenants *B. W. van IJperen* en *J. T. Peuchen*, en de tweede luitenant jhr. *H. Bowier*, allen van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.
Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Klatten), de kapitein *P. F. L. van Hombracht*, van het 2de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 1ste luitenant *W. L. van Warwelo*, van het 16de en de 2de luitenant *E. L. G. J. Verdooren*, van het 17de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon in de Lampongsche Districten, de 1ste luitenant J. *D. Landzedel*, van het 12de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de 1ste luitenant *F. G. M. Engel*, van het 4de bataillon.

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. De Algemeene Ontvanger te *Samarang*, herinnert bij deze dat de belasting op Paarden en Rijtuigen voor het loopende jaar moet worden voldaan vóór Ultimo Maart aanstaande.

De Algemeene Ontvanger,
J. A. LIJNIS HUFFENREUTER.

Voor het Land. Debiteuren aan het Vendu-departement te *Samarang*, over de maand December 1858, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, *den 3 Maart* 1859. — *De Super-Intendent,* KEIJZER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 7den Maart 1859.
Achter het locaal der Wees- en Boedelkamer, van diverse goederen; *en ten* 10 *ure:* van het perceel gelegen in wijk Ltt. Q, No. 46ª.

Op DINGSDAG den 8sten Maart 1859.
Voor het Commissie-huis van *Andreas, Schallig & Co.*

Op WOENSDAG den 9den Maart 1859.
Voor het Woonhuis van *J. L. van Gennep.*

Op DONDERDAG den 10den Maart 1859.
Voor het Vendu-locaal van *F. A. Pringiers.*

Op VRIJDAG en ZATURDAG den 11den en 12den Maart 1859.
Bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

TOKO-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 8sten Maart,
voor het Commissie-Huis van
ANDREAS, SCHALLIG & CO.
(227) van diverse koopmanschappen.

VENDUTIE

op Donderdag den 10den dezer,
IN HET VENDU-LOCAAL
VAN (245)
F. A. PRINGIERS,
van diverse Koopmanschappen, enz.

Op de Vendutie van den 10den dezer,

zal nog worden verkocht:

Een ruime en soliede Palanquin, met Eng. onderstel.

Als ook:

Een Reiswagen, (Koets) voorzien van koffers.

(246)

OP DE VENDUTIE van den 10den dezer,

ZAL ALSNOG WORDEN VERKOCHT:

Circa 120 vaatjes Boter.
100 kistjes Cognac.
Bessensap, Copiëer Papier
EN
Diverse Keukengereedschappen.

(247) F. A. PRINGIERS.

Op Vrijdag en Zaturdag den 11den en 12den Maart.

In de Chinesche Kamp bij den pachter der Pandjeshuizen, van vervallen linnen Pandgoederen, over het 4de kwartaal 1857. (228)

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

IN HET GASTHUIS.

Frederik was tegen alle zieken minzaam; maar voor éen jongen boerenzoon had hij eene zekere voorliefde opgevat. Zij waren van gelijken leeftijd; ook hij had eene dierbare moeder; de ziekte van dezen knaap lag hem na der aan het hart dan andere gevallen, en eene bijzondere deelneming kon hij niet van zich weren.

Ook de patient gevoelde eene neiging voor zijn jongen geneesheer, en terwijl de zorg en oppassing van dezen hem met dank vervulde, boeiden zijne opgeruimdheid en goede luim hem zoodanig, dat hij vertrouwelijk met hem spreken kon.

Hoe gelukkig gevoelde zich de goede vrouw Broekman, toen zij al deze gunstige berigten hoorde! Ook zij vertelde dat de menschen te V*** toch lang zoo kwaad niet waren, als zij vroeger wel gedacht had. De meeste, die haar tegenkwamen, bleven staan en vroegen hoe Valentijn het maakte. Nu en dan zelfs had eene buurvrouw haar gezegd, dat, als zij soms iets noodig had, zij maar behoefde te spreken. Ook ging er geen dag om, of Kaatje van den molenaar kwam naar hem vragen, en thans waren zijne twee jongste broertjes op den molen te eten. Zij, vrouw Broekman, had het eerst niet willen hebben; maar Kaatje had gezegd, dat zij sedert den ijsgang van verleden jaar immers nog in onze schuld waren, en indien ons door uwe ziekte iets mogt ontbreken, zouden zij en hare ouders het op hun geweten hebben.

In hare spraakzaamheid bemerkte vrouw Broekman niet, hoe, bij dit laatste verhaal, een blos van vreugde haar zoons gelaat bedekte. Toen zij heenging, liet zij niet na ook de oppaster in haar kamertje een bezoek te geven, en daar een loflied op den goeden doctor en haren geduldigen zoon, aan te heffen. Toen vrouw Broekman ook van Frederik afscheid wilde nemen, was hij niet te spreken; maar de portier deed haar zijn kompliment van hem, en overhandigde haar tevens een plaatsbriefje voor den eerstvolgenden spoortrein naar het station V***, opdat zij dien geheelen weg niet weder op hare voeten zou behoeven af te leggen.

De maand Maart met zijnen dooi, zijne stormen, zijn veranderlijk weder, en, naar het volksgeloof, met zijne gevaarlijkheid voor zieken, had eenen aanvang genomen. De goede vrouw Broekman kon op den nu vrij onbegaanbaren weg niet dan met moeite in de stad komen, en kwam dan ook maar zelden. Met het herstel van onzen lijder, dat zich in het eerst zeer gunstig liet aanzien, begon het nu langzamer te gaan, en het voorkomen der wond was vrij bedenkelijk. Valentijn zag er mat en bleek uit. De eene geopereerde patient na den anderen verviel in eene hevige ziekte, zoo als dat in gasthuizen van tijd tot tijd het geval is. De doctors stelden alles in het werk wat in hun vermogen was; men ruimde andere vertrekken tot ziekenzalen in, opdat de lijders meer verspreid zoude liggen; de lucht werd met de meeste zorgvuldigheid gezuiverd en ververscht, baden werden den zieken toegediend, en alles werd gedaan wat men meende wat hun eenigzins tot nut kon zijn. Maar nu bezweek de een, dan weder de ander. Ook Valentijn was den dood nabij. Frederik leed zeer veel, en zijne gewone opgeruimdheid was verdwenen. Dag en nacht liet hij het oog over de zieken gaan, die hem als kinderen lief waren; hij overtuigde zich zelf, of hunne uitgedroogde tongen en lippen behoorlijk met drank gelaafd werden, en zorgde dat zij meer dan eens daags werden verbonden. Op zekeren avond stond hij vol bekommering aan den voet van het bed, waar Valentijn lag, die zijne moede en doffe oogen op hem gevestigd hield. „O Gij, die den Jongeling van Nain aan zijne moeder hebt wedergegeven, behoud ook dezen zoon voor zijne arme moeder!" sprak hij zacht en vol geestdrift bij zichzelven.

Des anderen daags zeide de professor tot Frederik, toen zij te zamen de gewone morgenvisite deden: „Het wêer heeft toch meer invloed op de zieken dan men tegenwoordig bekennen wil. Sedert eergisteren hebben wij helder weêr, en ziedaar — met de meeste onzer patienten gaat het alweêr beter."

TOKO-VENDUTIE
bij Soesman & Co.,
waarop zal worden opgeruimd:

Eene partij Chinesche Matten, 100 doz. Old Cognac, 25 vaten Hollandsche Azijn, 25 dozijn Porceleinen Bloempotten in diverse soorten en grootte, 25 doz. Rhijnwijn, 150 doz. Eau de Cologne H & S No. 2, eene partij Touwwerk; verder: eenige koperen Weegschalen, 100 stuks Engelsche Stolpen en wat verder zal worden aangebragt. (224)

Op een' nader te bepalen dag,
ZULLEN

SOESMAN & CO.,

voor rekening van den WelEdGestr. Heer

M. J. Fundter,
WEGENS VERTREK, VENDUTIE HOUDEN,

van ZEdGestr. netten Inboedel, bestaande uit:

Banken, Stoelen, Tafels, Knaapjes, Lampen, Spiegels, Schilderijen, enz., enz. (230)

VENDUTIE
op Tjepiring (Kendal).

Op een later te bepalen dag,
zullen de ondergeteekenden aldaar vendutie houden,

wegens vertrek en voor rekening van den Heer

C. VAN HEEL,
van ZEd. geheelen inboedel;

verder:

Van Wagens, goed gedresseerde Wagen- en Rijpaarden, melkgevende Koebeesten, Stieren, Schapen, enz., enz.

(249) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN
Per *de Zwaan*, kapt. van HEMERT:

100 KISTEN WIJN
van het zoo gunstig bekende merk:

Duranteau Chateau des 3 Moulins.
VERDER:

Likeuren, Sirop de Punch en Rum van *Focking.*

VOORTS:

Fijn Banket en Suikerwerk, Holl. Zuren enz.,
(250) bij A. MEIJER.

Direkt Ontvangen
en
UITGEPAKT:

Uitgezochte en fijne Presentkoppen, Bokalen en Glazen, met en zonder deksels.

voorts:

Fraaije lederen Leidsels voor 4 paarden,
en
Gekleurde dubbelde, wollen Hangteugels,
(231) bij F. A. PRINGIERS.

PER

BROEDERTOUW EN PATRIARCH SAMHIRI,
ontvingen SOESMAN & CO. weder

Genever K & S.

Deze Genever die op onze expresse order uit het beste graan is gestookt, kunnen wij wat de kwaliteit aangaat, zeer aanbevelen, zijnde ook getapt in groote flesschen, voorzien met ons merk met étiquetten op kurken.

Ook prima kwaliteit Genever op $^1/_2$ flesschen, thans bij hun verkrijgbaar. (251)

SOESMAN & CO.
HEBBEN ONTVANGEN:

Puike Vatwijn, welke bij hun per vat en afgetapt verkrijgbaar is; voorts: oud belegen Allsopp's Ale, idem op fust, Valk Bier op halve flesschen, puik Lans Bier, etc. (233)

Fijne Bordeaux en Rhijnwijn
op $^1/_1$ & $^1/_2$ flesschen,

Engelsche Saucen in 8 verschillende soorten, Jams en Jellies, Engelsche Biscuits, Amerikaansche Water- en Soda-Crackers, Arrowroot in blikken van 4 & 8 pond, etc. etc.
(234) SOESMAN & CO.

COGNAC
echt merk *John Alberty,*
per Zeenimph,
(252) bij A. MEIJER.

ONTVANGEN:

Effen Zijde, Rose, Blaauw en Zwart.
Zwarte Zijde, met zeer kleine moesjes.
Zwart Lyonsch Satijn.
Crenolines.
Dames- en Heeren Laarzen. } van het fijnste Parijsche
Dames- en Heeren Schoenen. } maaksel en naar de laat-
Kinder Schoenen. } ste modes.
Rozetjes en Strikjes voor Balschoenen.
Ressorts voor Crenolines, bij de el.
Geslangd Veterband, wit en gekleurd.
Bal-Kleedjes van Tarlatan met Strooken.
Entredeux en Blondes.
Mitaines, ook met Gitten.
Parasols.
Haaknaalden, ook in étuis.
Saijetnaalden.

(232) R. HAMMEL.

ONTVANGEN
bij den ondergeteekende:

Een factuur Europ. verlakte Heeren Laarzen en Bottines, met en zonder élastique.
(253) Ph. MOLITOR.

Pas Ontvangen:

Eau de Cologne H & S, *echt merk*, in lange en vierkante flesschen.
Fransche Vruchten op Water, Manilla Sigaren-Kokers, Poeder-Chocolaad, Engelsche Bockings, Cognac *John Alberty*, etc., etc.
(254) SOESMAN & CO.

NIEUWE HARING,
pas aangebragt, bij
(255) F. A. PRINGIERS.

Gekookte- en ruwe Lijn-Olie,
Terpentijn-Olie in kelders en bottels, Lood- en Zinkwit, Spaansch Groen, Berlijnsch- en Mineraal Blaauw, Gemengde Verw in soorten in blik, Spijkers in alle dimensiën van $^1/_2$ tot 7 duim, Draai-Slijpsteenen, Kool- en Zweedsche Teer, Verwkwasten, groote voorraad Glasruiten tegen lage prijzen, verkrijgbaar bij
(256) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN:
Kinderspeelgoed en Poppen met Balkleedjes,
(257) bij J. P. BRANDES.

ONTVANGEN.

Zeilmakers-Garen, 2 en 3 draads, Apothekars, grof en fijn, Schildpads-Garen, Europeesch Touwwerk van $^1/_4$ tot 2 duim, Zeilmakers-Naalden, enz.
(258) SOESMAN & CO.

LIM & CO.,
hebben op nieuw ontvangen
en zijn tegen de reeds vroeger bekend gestelde prijzen te verkrijgen:

D. C. Wijnen } Bordeaux. (236)
} St. Juliën.
St. Juliën Medoc, van *Babur & Co.*
St. Juliën, qualité Supérieure.
Victor Dufour.
Chateau Margaux.
St. Emilion.
Champagne $^1/_1$ flesschen, Absinthe, Kirschenwasser, Likeuren van *Focking*, Madeira $^1/_4$ flesschen, in Europa gebotteld, en pas

Regtstreeks van hunnen Neef
uit China ontvangen:
ECHTE MANDARIJN GEMBER.
ALS MEDE

met de laatste schepen:

ECHT CACHET GRAS BOTER,
Puike Haantjes- en Lans Bier,
en verwachten iederen dag:

Valker Bier op $^1/_2$ flesschen en een aantal versche Provisiën van *Schalenkamp* en *Nieuwenhuijzen.*

Wijn-Handel
VAN
THOOFT & CO.

Op nieuw ontvangen:

Champagne van Veuve Cliquot op $^1/_1$ & $^1/_2$ flesschen.
D C Wijn St. Julien en Bordeaux.
Brillettes.
St. Pierre St. Julien.
Eene groote verscheidenheid fijne oude Bordeaux en Bourgogne Wijnen.
Fijne oude Rhijnwijn.
Superieure Port-, Malaga- en Madera Wijnen.
Sauternes en Muscaat Wijn, ook op $^1/_2$ flesschen.
Superieure Cognac en Barcelona Brandewijn.

Alles direkt van onze gewone uitzenders

Likeuren van Focking.
Versch Selterswater.
(235) THOOFT & CO.

Per Jacoba Cornelia,
reeds lang ter reede van *Batavia,*
en dagelijksch hier verwacht wordende,

ontvangen de ondergeteekenden:

Puik Valkbier op heele en halve flesschen, direct van de Brouwerij van *Vollenhoven*, met ronde étiquetten, groote Hammen, Boter S. & Co. voorts: Een exquise partij Rhijnwijn, als: Niersteiner, Hochheimer, Marcobrunner, Rudesheimer en Johannesberger, alles op $^1/_1$ flesschen, van de beroemde Wijnhandelaars *H. Cornely & Co.*, te *Mainz.* (259) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN:
Versche Hollandsche en Fransche Provisiën, bij
(238) J. P. BRANDES.

Zoetemelksche,- Leidsche- en Edammer Kaas, op Maandag aanstaande verkrijgbaar bij
(260) SOESMAN & CO.

KOOL- EN ZWEEDSCHE TEER,
(237) bij SOESMAN & CO.

Met het herstel van Valentijn ging het niettemin langzaam. Wanneer in de middagzon alle vensters openstonden, hoorde men in den tuin van het gasthuis de leeuwrikken zingen; maar Valentijn mogt de zaal nog niet verlaten. Hij werd mistroostig en verveelde zich, hoe ook Frederik zijnen moed trachtte levendig te houden. Op zekeren Zondag, toen vele zieken naar buiten waren, om zich in de zon te verkwikken, lag Valentijn op zijn leger, met zijn gelaat naar een venster gekeerd, dat op den gasthuis-tuin uitzag. Een traan drong in zijn oog; hij wischte dien niet af, maar liet hem langzaam langs zijne bleeke wangen nederloopen.

„Wat scheelt er aan Valentijn?" vroeg Frederik, die reeds eenigen tijd nabij hem gestaan en hem gadegeslagen had. — „Ach, ach, mijnheer de doctor!" riep Valentijn, half verschrikt en half verblijd, en greep zijne hand. — „Verlangt gij naar huis?" vroeg deze hem polzende. — „Ach, zie antwoordde de kwaad zachtkens, en werd rood: „daar ginder, dien weg op, ligt V***; en wanneer ik dien weg op zie, is het mij alsof ik er wezen moet. Ik heb u al lang iets willen verzoeken; ik heb ... ik zou wel..."— „Nu, wat is het dan?" vroeg Frederik, hem moed insprekende. — „Dat zal ik u zeggen. Ik heb te V*** een liefste, en sinds geruimen tijd heb ik niets van haar gehoord; en nu wilde ik u verzoeken of gij eens aan haar zoudt willen schrijven, dat ze toch eens overkomt; want zoo houd ik het niet langer uit."

Groote moeite had aan Valentijn deze bekentenis gekost; maar nu de eerste schroom was overwonnen, was het hem eene behoefte om zijn hart geheel voor zijnen vriend — want als zoodanig beschouwde hij Frederik — uit te schudden. Hij vertelde dat Kaatje van den molenaar en hij elkander reeds langen tijd graag hadden mogen lijden, maar dat zij er aan niemand over hadden duren spreken, daar zij eene rijke dochter en hij een arme drommel was. Hij had gehoopt door een paar jaar vlijtigen arbeid zich er boven op te helpen, en eenige bunders grond vrij te krijgen, die door zijne moeder verhypothekeerd waren geworden. Nu was echter zijne ziekte er tusschen gekomen, en alles meer ten achteren don ooit te voren, en er bestond geen hoop op verbetering. En toch had hij het geval met zijn been gedeeltelijk wegens den molenaar gekregen, bij wien de watersnood het ergste geweest was, en dien hij had bijgestaan, tot alle gered waren, — ook om Kaatje, dit wilde hij wel bekennen. De molenaar had hem hartelijk bedankt, en was sedert dien tijd altoos vriendelijk tegen hem geweest; maar nu hoorde hij dat hij Kaatje aan een ander wilde geven, en dat griefde hem. Er was, voegde hij er ten slotte bij, geen dankbaarheid en trouw meer op de wereld.

„Maar Valentijn," vroeg de doctor, „vertel me eens even, weet de molenaar dat gij een oog op zijne dochter hebt?" — „Neen, waarempel niet." — „Och, maar dan is er immers niets wat gij hem kwalijk kunt nemen. Gij moet naar hem toe gaan, en zeggen hoe de zaak in elkander zit." Ja, als ik maar te V*** was; maar ik ben hier." — „Gij kunt immers schrijven?" — Zeker maar zoo iets niet; daar heik geen slag van." — „O zoo!" zeide Frederik. „Maar het meisje — hoe denk die over de zaak?" — „Zie, dat zou ik haar juist willen vragen; ik zou wel willen weten of zij nog dingzigheid voor mij heeft, en of zij dan ens zou willen overkomen; en nu wou ik zoo graag, dat u zoo goed was om haar dat te schrijven, daar ik met dat werk toch niet te regt kan."

Frederik was zoo goed niet, of hij moest zijnen patient de behulpzame hand bieden. Valentijn dicteerde, en Frederik maakte er een redelijken zin van. Toen de brief af was, werd hij door Valentijn onderteekend; deze schreef er vervolgens het adres op, en liet hem naar de post brengen, nadat Frederik vertrokken was.

Acht dagen later deed Frederik in de tuin van het gasthuis eene wandeling, met een boek in de hand. De morgen was te schoon, om den doctor niet in de openlucht te lokken. Om het nuttige met het aangename te paren, had hij een boek mede genomen; doch zijne oogen dwaalden van tijd tot tijd van de letters af naar het ontluikende groen en de jeugdige frischheid, die rondom hem het aardrijk bedekte. Hij verzonk eindelijk in eene mijmering, waaruit hij door naderende voetstappen werd opgewekt. De portier kwam naar hem toe, en had een aller-

Versche Boter van
van der Leeuw.
(261) SOESMAN & CO.

Verkrijgbaar à Comptant, bij
F. MULLER, op *Zeestrand,*
Padie in soorten en puike Manilla Sigaren No. 2 van 1857. (239)

ONTVANGEN:
Bal-vesten van Satijn, Moirée en van Casemier, tegen civiele prijzen contant,
(262) bij A. M. DE ROODE.

ONTVANGEN:
Parijsche Bloemen.
(263) R. HAMMEL.

Wissels op Nederland,
(130) bij R. KOPERSMIT & CO.

Werktuigkundig,
REPARATIE EN CONSTRUCTIE ATELIER,
VAN
L. JAUDAS,
te *Samarang.*

Groote voorraad van *Scheepsbehoeften*, en meest mogelijke gelegenheid tot spoedigen en goeden aanmaak van Scheepsbehoeften en Machinedeelen van *elke* soort, voor Stoomschepen en Zeilvaartuigen.

Dadelijke aanmaak van benoodigde onderdeelen in elken vorm en van elke metaalconstructie of bestanddeel.

Reparatie van Fornuizen en Fornuisbehoeften, aanmaak van Casserollen enz. en vertinnen (*étamage*) daarvan.

Balansen, Luiklokken, Catrollen, Gewigten van elke soort. **Pomptoestellen, Badinrigtingen,** *alles* wat daartoe behoort, tot civiele en vaste prijzen, bij spoedige bewerking en soliede aflevering.

Voorwerpen van allen aard, betreffende Ketelslagerij en Blikslagerij voor huishoudelijke behoefte. (240)

PIANO'S
te huur, te bevragen bij
(264) A. LAZARE.

DE KOSTSCHOOL
VAN
Mevrouw WIJSMAN,
is verplaatst naar de Hoofdwachtstraat, in het Huis laatst bewoond door *Mevrouw CATENIUS.* (265)

Mr. CARTER,
CHIRURGIJN TANDMEESTER,
zal tegen medio dezer, weder te *Samarang* komen; zijn verblijf aldaar zal echter zeer kort zijn en verzoekt daarom belanghebbenden beleefdelijk hunne adressen ten spoedigste aan het *Java-Hotel* te willen opgeven.

Van *Samarang* zal hij verder vertrekken naar *Willem I, Magelang, Bandjar Negara, Bagelen, Djocjakarta, Soerakarta* en omliggende plaatsen, zullende later zijn vertrek naar deze verschillende plaatsen bekend gemaakt worden.

SOERABAIJA, *Maart* 1859. (266)

De ondergeteekende herhaalt zijne in 1857 gedane waarschuwing, om aan *niemand* ten zijnen name eenig crediet te geven, daar hij niet voornemens is dit buiten zijn eigen schriftelijk bewijs verleend crediet te honoreren.
(267) J. M. ESCHE.

BOEK-HANDEL
VAN
de Groot, Kolff & Co., *Samarang.*

Per Mail Ontvangen:
Album der Natuur voor 1859.
l' Illustration.
Smits. Nederl. Spectator.
Kerkerlijke Courant.
Almanach Comique.
„ Prophétique.
„ l' Illustration. (268)

BOEK-HANDEL
(193) VAN
DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

ONTVANGEN:
Alexander V. H. Wit en Zwart, een nieuw plaatwerk.
De Neven. Blijspel van van den Bergh.
De Studie der Christelijke Anthropologie en de levensstudiën van Pruijs v. d. Hoeven, in betrekking tot het Maandschrift de Dageraad.
Cremer en Keller. Guldens-éditie, 3 dn.
Motley. De opkomst der Nederl. Republiek.
Vijgh. Het Nederl. klein geweer.
Stille waters, door de schrijfster van Dorothea, 2 dn.
W. Cole. Lotgevallen van Lorimer Littlegood, 2 dn.
Ch. Reade. Beter laat dan nooit. 3 „
Andersen. Te zijn of niet te zijn.
J. Gewin. Miskende liefde, en haar Morgen en haar Avond.
Donkersloot. Olla Podrida.
Gerstacker. De twee gedeporteerden, 2 dn.
Collins. Het doode geheim, 2 dn.
Häcklander. De nieuwe Don Quixote, 3 dn.
Adam. De heerlijkheid Waldenarsborg.
Peters. Een Wijsgeer onder de Hanebalken.
Muller. Vaderlandsche Geschiedenis.
Het openbare en bijzondere leven van Baron Nahuijs.
D. Schuurman. Zee-Tactiek.
G. Scheve. De Phrenologie.
Dekker. Het Vee.
J. L. Terwen. Het Koningrijk der Nederlanden, compleet in 46 afleveringen, met 128 platen, (*waarop ingeteekend kan worden*).

De Pillen van Holloway,
zijn een zeker werkend middel, in gevallen van gebrek aan spijsvertering, winderigheid, leverziekte, verzwakking der ingewanden enz. — De heer J. Billing te Newton in het graafschap Devon, verklaart in eenen brief aan den Professor Holloway, gedagteekend den 4 December 1852, dat hij drie jaren lang geleden had aan gebrekkige spijsvertering en leverziekte, en dat hij van tijd tot tijd zoo hevige pijnen in de ingewanden gevoelde, dat hij voor zijn leven begon te vreezen. De aangewende geneesmiddelen hielpen niet. Eindelijk raadde men hem aan de pillen van Holloway te gebruiken, dit deed hij, en in weinig tijd verdwenen alle kenteekenen van ziekte, en bevond hij zich geheel hersteld.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à	ƒ 1.—, ƒ 3.—, ƒ 5.—
Potjes Zalf à	„ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaija*	bij	E. FUHRI & Co.
„	„	„	MOSSEMBEKKER & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„	*Djocjacarta*	„	DEEKENS & Co.
„	*Soeracarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„	*Salatiga.*	„	F. KRUTHOFFER.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed. DORT.
„	„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„	*Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„	*Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & Co., H. L. DE LYON, NOOTBAAR & JOOSTEN en bij

(269) SOESMAN & CO.

De ondergeteekende, heeft de eer ter kennisse zijner geachte begunstigers te brengen, dat thans als algemeene regel bij het **JAVA-HOTEL** is aangenomen dat **HUURWAGENS**, met uitzondering van die voor de logés, niet dan à Contant worden verstrekt.

De eigenaar van genoemd Hotel,
(242) C. BEER, qq.

Een **JONGMENSCH**, ruim 9 jaren in een Handelshuis werkzaam, wenschte gaarne op eene Suikerfabriek geplaatst te zijn. Adres letter A, bij de UITGEVERS DEZES. (243)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.
Portretten op Papier en Glas,
in alle soorten van lijsten.
PORTRETTEN IN STEREOSCOPEN.
(262) ABELS EN ZONEN.

Stemmen, Repareren en Verkoopen
VAN
PIANO'S.
VOOR HET STEMMEN

van eene driesnarige Piano.	ƒ 10.—
„ „ tweesnarige dº.	„ 8.—
bij abonnement 2 maal per maand.	„ 10.—

046) F. BOURRET.

TE KOOP:

De beide kapitale Huizen en Erven, te *Salatiga,* in eigendom behoorende aan den Heer **D. L. C. VAN BLOMMESTEIN.** Kunnende gekocht worden, te zamen of elk afzonderlijk. Adres
DORREPAAL & CO. *qq.*
SAMARANG, 4 *Maart* 1859. (270)

TE KOOP:
Een Bandongsch Rijpaard (*Valk,*) te bevragen bij
(271) J. H. DOEN.

TE KOOP
tegen zeer billijken prijs:

Eene gebruikte Milord Toerwagen, benevens twee spannen goedgedresseerde Overwalsche Wagen-Paarden (*zonder gebreken.*)
Informatiën te bekomen bij
(244) UITGEVERS DEZES.

TAWANG.
Wegens vertrek van Kapitein Fundter, te huur.
(217) Wed. HAUBNER.

TE HUUR
met medio Mei a. s. te aanvaarden:

Een Pakhuis, gelegen aan de groote rivier, naast het kantoor van de Heeren *DORREPAAL & CO.*, thans geoccupeerd door den Heer *PRINGIERS,* zijnde het bovenhuis tevens geschikt voor eene woning.
Informatiën te bekomen bij
(272) Ch. DESCELLES.

TE HUUR
met primo Maart e. k.:

Het Huis, aan de *Siberg Straat*, thans bewoond door Mevrouw *WIJSMAN*, te bevragen bij
(218) VAN WAEY.

Ned. Ind. Stoomboot Maatschappij.

HET STOOMSCHIP
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
vertrekt van hier naar *Batavia* op Zaturdag den 5den dezer, *des morgens ten 8 ure.*
Informatiën te bekomen bij MAC NEILL & CO.,
(273) *Agenten*

liefst en net gekleed landmeisje bij zich. „Dit meisje wil u volstrekt spreken," zeide de man, „en wilde niet wachten tot gij weder terug waart. Ik moest haar volstrekt hier brengen. Neem mij niet kwalijk!" — „Wat hebt gij dan, daar zoo veel haast bij is?" vroeg Frederik het meisje, dat blozend voor hem stond. — „Ik ben Catharina Rozeveld," zeide het meisje. — „Ik herinner mij dien naam niet. Deert u iets, of zijt gij vroeger in het gasthuis geweest?" — „O neen, volstrekt niet," zeide het meisje, nog meer blozende. „Begrijpt ge niet? Ik ben Catharina Rozeveld van V***." — „O, nu vat ik het! Gij zijt Kaatje van den molenaar, en wilt Valentijn spreken? Nu, dan doet het mij pleizier dat ik u zie en dat gij den armen jongen niet vergeet."

Het meisje wist van verlegenheid niet waadheen zij hare oogen wenden zou, en draaide een mandje, dat zij bij zich had, in hare handen al heen en weder. Eindelijk zeide zij: „Ze zeggen dat hij in eene groote kamer ligt, vol met manspersonen; daar durf ik niet naar toe, en zou ik geen woord in vertrouwen met hem kunnen spreken. Als mijnheer de doctor zoo goed zou willen wezen, om hem hier te zenden..." — „Dat is niet mogelijk: hij kan nog zoo ver niet gaan; ook is de morgenlucht te schraal voor een zieke."

Een oogenblik stond zij stil, met de oogen nadenkend op den grond gerigt. Toen zag zij langzaam naar Frederik op, en bleef haren blik vol vertrouwen op zijn openhartig gezigt vestigen, in de hoop dat zij een gunstig antwoord uit zijnen mond zou hooren. — Het is hard, dacht Frederik, dat twee gelieven, na lange scheiding, elkander voor het eerst in de groote ziekenzaal, voor aller oogen, wederzien. Maar wat kan ik er aan doen? In welke toestanden kan een doctor al niet komen! Nu moet ik nog voor vertrouweling en helper van dit paar gelieven spelen. „Weet ge wat, Kaatje,' zeide hij eindelijk, en zijne blikken ontmoetten de naar hem op starende donkere oogen van het meisje, „gij kunt hem bij de oude zieken-oppaster in haar kamertje spreken. Blijf hier even; ik zal het de oude vrouw vragen en Valentijn bij haar laten brengen. Als alles gereed is, zal ik u laten halen. Maar wacht eens! wat hebt gij daar in dat mandje? Is daar ook eetbare waar in?" — Het waren gebakjes, die zij voor Valentijn had medegebragt. Maar dat mogt volstrekt niet; het streed tegen de wetten van het gasthuis. „Gij kunt ze aan de oppaster geven," zeide Frederik, „tot belooning dat zij u haar kamertje afstaat." En met rassche schreden ging hij den tuin door en het huis in.

Het meisje stond daar onder de groene boomen, op dezelfde plek; het weenen en het lagchen stond haar even na; de blijdschap over het wederzien werd afgewisseld door hare vrees voor het gasthuis en den angst hoe Valentijn er wel zou uitzien, of hij ook erg mager en naar was geworden, en of men hem nog wel zou kunnen liefhebben.

„Gij kunt komen," riep de portier haar in de verte toe, en bragt haar vervolgens het huis in en verscheidene gangen door, in een klein kamertje. Daar zat haar Valentijn in eenen leuningstoel.

„Welkom, Kaatje!" zeide hij vol levendigheid. Zij groette hem weêrom, en met nedergeslagen blikken reikte zij hem eene hand toe, die sidderde. Daarna sloeg zij de oogen op en verbaasde. Hij kwam haar knapper voor dan ooit. Zijn gezigt had aan volheid en ronding verloren, maar zijne trekken waren mannelijker, en zijn oog had veel meer uitdrukking. Volgens het gebruik des huizes was zijn haar behoorlijk met eene scheiding gekamd en zijn baard dien morgen geschoren. De vreugde des wederziens had aan zijne oogen een glans en aan zijne wangen een blos gegeven, die den armen herstellende anders misschien ontbroken zou hebben. Kaatje beschouwde hem langen tijd met groote oogen. De oude oppaster bood een stoel aan, en nam op hare manier de honneurs waar.

(Vervolg hierna.)

Vracht en Passage naar SOERABAIJA,

per *Zeenimph*, kapt. *VAN WITSEN ELIAS*, om spoedig te vertrekken.
Adres bij *De Agenten*,
(248) DORREPAAL & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM,

wordt aangeboden met het Snelzeilend Nederlandsch Barkschip
CONSTANTIA,
kaptitein
van MONNOM.

De doelmatige inrigting der hutten beveelt dit schip bijzonder aan voor den overvoer van passagiers, het voert eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en zal tegen het laatst der maand Maart de terugreis viâ Batavia aanvaarden.
Adres bij *De Agenten*,
(221) DORREPAAL & CO.

Huwelijken.

Getrouwd:
B. C. V. OCKERSE
en
M. C. PILLER.
DJOCDJACARTA, 14 *Februarij* 1859. (222)

Getrouwd:
F. F. RAPP
en
M. P. C. RIJKEN.
SAMARANG, 24 *Februarij* 1859. (223)

SAMARANG.

Berigten van Boni.

Wij doen onze lezers hieronder mededeeling van de tijdingen omtrent de Expeditie naar Boni, welke ons van verschillende kanten ter oore kwamen.

Nadat Badjoa in ons bezit was, zijn den 16den Februarij het 3de en 10de Bataillon op verkenning uitgezonden en bij een toen geleverd gevecht is de Luitenant *Schelfhout* gesneuveld, zijnde hij met een achttal Amboinezen door de vijandelijke Kavallerie afgesneden en omsingeld; op dien dag telde men 13 dooden en geblesseerden. Ook den 19den werd wederom eene kleine attaque gedaan, waarbij wederom eenige gekwetst werden, onder anderen de Luitenant der Kavallerie *van der Heijden*.

Op den 19den, Konings verjaardsag, werd de opperbevelhebber Generaal *Steinmetz*, bij gelegenheid dat hij de buiten posten inspecteerde, aan den linkerarm gewond, ten gevolge waarvan hij zich thans in het hospitaal te Soerabaija bevind, zijnde het kommandement overgegaan op den Luitenant-Kolonel *Waleson*.

De Marine heeft in dien tijd zich gedistingeerd door het innemen der versterkingen, men meent 3 Bentings, aan de monding der rivier Tjinrana, bij welke gelegenheid een vaandel en 8 à 10 stukken van den vijand veroverd werden.

Jammer, dat buiten de bloedige offers door de oorlog gevorderd, hun getal nog vergroot moest worden door het springen van een 60ponder aan boord van het stoomschip Amsterdam, bij welke gelegenheid 1 Luitenant en 12 Matrozen gewond werden.

☞ Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Zondag den 6den Maart, *des avonds te 6 ure*, moetende de brieven *des namiddags te 4 ure* bezorgd worden.

— *Soerabaija* 28 *Febr.* In den afgeloopen nacht is er te dezer plaatse eene aschregen gevallen; althans wordt ons medegedeeld dat in de omstreken van Simpang de bladeren der boomen met fijne zwarte spikkels bedekt waren, die door het vergrootglas bezien, het voorkomen hadden van bruine korrels van eene vulkanische zelfstandigheid.

— In den nacht van Dingsdag op Woensdag ll. had er eene hoogst belangrijke diefstal alhier plaats in de localen der onderneming van de Heeren *Baijer & Co.*, op Oendaän, alwaar door middel van overklimming en inbraak eene aanzienlijke som aan zilvergeld, (volgens opgave *f* 8000) is ontvreemd geworden uit eene op het kantoor geplaatste geldkist of trommel.

Door de onvermoeide pogingen van den Assistent Resident voor de policie en den schout *Oosterweeghel*, welke laatste zich in deze zaak allerlofwaardigst heeft gedragen, is het gelukt de vermoedelijke daders op het spoor te komen.

Reeds een aantal verdachten bevinden zich in hechtenis, en, zoo wij wel onderrigt zijn, zou een tot de Europesche bevolking behoorende persoon de hoofdaanlegger zijn van dit misdrijf.

— Gisteren avond omstreeks half tien ure is er brand ontstaan aan boord van het Nederlandsche schip Delft, gezagvoerder *L. van Geelkerken*, hier ter reede liggende om binnen weinige dagen te vertrekken.

Het schip werd naar de Madura-wal gesleept en op strand gezet, doch ondanks alle tot redding aangewende pogingen is het niet mogen gelukken den brand te blusschen, zijnde hetzelve tot op het koper totaal afgebrand.

Aanvankelijk heeft men nog het een en ander van den inventaris kunnen redden, doch de brand, die tusschendeks is ontstaan, nam spoedig zoodanig in hevigheid toe, dat de lading, welke uit eenige duizende pikols suiker bestond, benevens het schip totaal verloren is.

— Men schrijft ons van Malang de dato 19 Februarij 1859.

Eergisteren avond was op de hoogvlakte van Malang eene gedeeltelijke maans-verduistering te zien, welke niet weinig schrik onder de inlandsche bevolking verwekte. In een oogenblik hoorde men overal in den omtrek op de bamboezen slaan, waardoor een ieder voor een op handen zijnde gevaar gewaarschuwd werd. Terzelfder tijd werd in eenige naburige kampongs amok geroepen, dat echter spoedig daarna weder ophield. Ieder inlander vreesde een op handen zijnd onheil en dacht het einde der wereld nabij te zijn. Gisteren werden zij in die gedachte versterkt, toen eene verschrikkelijke en alles vernielende windhoos, van het Oosten naar het Westen loopende, en van de vuurspuwende berg Smeroe afkomende, rakelings het convalescenten établissement passeerde. Achter het gesticht ligt eene kampong, die bijna totaal vernietigd werd. Daar waar de hoos gepasseerd was, bleef geen boom, geene bamboe staan, geen huis op elkander. Alles werd vermeld en door de hoos hoog in de lucht medegevoerd. Het was een verschrikkelijk doch tevens grootsch gezigt. Duiven en kippen zag men toren-hoog in de lucht opnemen en toen zij buiten de zucht van het natuurverschijnsel waren, ontzield en verpletterd op de eene of andere plaats nedervallen. De lucht wemelde van verschillende voorwerpen; geheele daken zag men rijzen, vernielen en nederdalen. Die menschen en beesten, welke in het bereik van de hoos waren, werden medegevoerd en dood tegen de aarde geworpen. Geen inlander of Europeaan die niet sidderde voor zijn leven; de bamboezem huizen, waarin het personeel van het hospitaal was gevestigd, werden door iedereen verlaten. Angstig zag men de soldaten en bedienden loopen, om buiten het bereik der vernieling te komen; de vrouwen gilden met hunne zuigelingen aan de borst, terwijl de kinderen in twijfeling hunne ouders naliepen, zonder te weten welk gevaar hen dreigde. De WelEd. Gestr. Heer *Greiner* die, bij mogelijk ongeval, eene zwakke zieke vrouw, wier man uit de stad was, zijne hulp en bijstand wilde bieden, was juist op den weg, toen hij het verschijnsel zag naderen, en maande de zieken aan voorzigtig te zijn en daar waar het noodig was, hulp te bieden. Met een geluid en suizen gelijk aan dat van den locomotief, wanneer hij zijne stoom laat vliegen, maar in nog hevigeren graad naderde het al meer en meer. Daar waar het passeerde hoorde men alles kraken en ter nederstorten. Een ieder die het gevaar zag naderen dacht dat er geen steen van het hospitaal op elkander zoude blijven. Dan, toen de hoos op eene honderd passen het gesticht genaderd was en alles dreigde te vernielen, sloeg zij schuinsregts af, liet de bamboezen huizen van het hospitaal personeel ongedeerd links liggen, vervolgde zijnen weg over het inlandsche hospitaal, sloeg eene daarover opgebouwde loods omver, wierp in den hospitaaltuin eenige zware boomen ter neder, sleurde een zware waringie boom, welke naast het huis van den WelEd. Heer H. aan de overzijde van het hospitaal stond, zoodanig heen en weder, dat stukken van eene mansdikte er als rietjes afbraken, en met zulk eene kracht op het dak van het huis nederkwamen, dat zij er door heen vielen en alzoo eene vreeselijke verwoesting aanrigtten. Na het steenen dak van de achtergalerij geheel medegenomen en de bijgebouwen van het huis totaal vernietigd te hebben, nam de hoos hare rigting naar het Kawigebergte en ontlastte zich daar in hevige regens en onweders.

Bij het begin van het natuurverschijnsel was de lucht met zware dikke zwarte wolken bedekt, zij waren woest en dreigend; eene zware wolkbreuk scheen de hoos te volgen. Toen echter deze ramp voorbij was, scheen de natuur te vreden met de verwoesting die zij had aangerigt; de wolken braken, de lucht werd helder en de zon schoot hare stralen neder op het tooneel der schrikkelijke vernieling, terwijl men zich zelf van de alles verdelgende werking van dit prachtig doch vreesselijk natuurverschijnsel kon overtuigen, en wie weet welke groote ongelukken er zouden gebeurd zijn, en hoeveel slagtoffers er gevallen zouden zijn, indien deze ramp het convalescenten-gesticht hadde getroffen en hare eerste rigting behouden had.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 25sten Februarij tot en met den 4den Maart 1859.

M. Don Griot, M. Maas, H. J. Schaap, K. Bos, Jhr. L. de Kock, J. Altheer, H. F. Buschkens, J. W. Weijnschenk, C. Waterschoot, H. C. Nering Bögel, J. P. Schreefel, C. B. Frans, P. C. van Oosterzee, A. Bakker, E. Cooke, C. J. M. L. Austermann, M. S. Pino, G. Satoor, C. Andreas, D. C. Vriese, P. Nuijts, G. Schultze.

VERTROKKEN PERSONEN.

F. J. de Calonne, P. Ch. van Ossenbruggen, C. Anderas, M. S. Pino, M. Maas, K. Bos, Jhr. L. de Kock, Mejufvr A. Riggs, H. F. Buschkens, J. A. Manuel en echtgenoot, E. Cooke, Nieuwenhuijs, Mevr. de Wed. C. H. Scipio geb. Prere, A. W. Muller van Leuven, A. Bakker, J. D. A. Israël, H. C. Nering Bögel, P. Bekker, A. Gaerthe, Jongeheer G. Pohlmann, J. W. Weijnschenk, C. B. Frans, J. P. Schreefel.

Schepen in Lading
op den 3den Maart 1859

Naar CHINA, Brem. schip Marie, kapt. *F. Schwartje*, agenten *Wermuth en Co*

Naar BATAVIA, Ned. schip Philips van Marnix, kapt. *E van Duijn*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar CHINA viâ TAGAL, Ned. Ind. bark Pilades, kapt. *A. de Wolff*, thans gevoerd door *Pohlman*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Amerika, kapt. *P. L. Zeeman*, agent *Gezagvoerder.*

Naar PADANG, Ned. Ind. schoener Bientang Toedjoe, kapt. *C. F. Beasley*, agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. stoomboot Lady Mary Wood, kapt. *S. van Hulstijn*, agenten *Wermuth en Co.*

Naar SOERABAIJA, Ned. bark Patriarch Sambiri, kapt. *G. G. Lion*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Constantia, kapt. *J. D. Monnom*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar PADANG, Ned. Ind. bark Justina, kapt. *M. J. Meijer*, agent *Gezagvoerder.*

Naar CHINA, Hamb. brik Adolf, kapt. *E. C. Krop*, agenten *Wermuth en Co.*

Naar SOERABAIJA, Ned. schip de Zwaan, kapt. *K. J. van Hemert*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Lina, *J. W. Steevensz*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SOERABAIJA, Ned. schip Broedertrouw, kapt. *G. Rotgans*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. schip Zeenimph, kapt. *J. W. J. Witsen Elias*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Siams. bark Kiem Hok Lie, kapt. *Onh Tjaij*, agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Feb. 26 - Ned. Ind. stoomschip *Padang*, B. Schipper, v. Soerabaija 25 Feb., passagiers de heeren Nieuwenhuijs en familie, Oosterzee, Z. M. troepen en bannelingen.

Feb. 28 - Hamb. brik *Adolph*, E. C. Kross, v. Soerabaija 18 Feb.

Maart 1 Ned. bark *De Zwaan*, K. J. van Hemert, v. Batavia 23 Feb., passagiers de heeren G. Schultze en D. Bries.— Ned. Ind. brik *Lina*, J. W. Steevensz, v. Amoij, 7 Feb.— Ned. schip *Broedertrouw*, G. Rotgans, v. Batavia 24 Feb.— Ned. schip *Zeenimph*, J. W. J. Witzen Elias, v. Batavia 23 Feb., passagier de heer van Baak.

Maart 2 - Siams. bark *Advonse*, Corteiro, v. Siam 10 Februarij.

VERTROKKEN.

Feb. 26 - Ned. bark *Vier Gebroeders*, C. J. Bunk, n. Soerabaija.

Feb. 27 - Ned. bark *Nieuwland*, P. G. Pott, n. Nederland — Ned. Ind. brik *Jeannette Marie*, L. G. Danekes, n. Molukkus viâ Timor Koepang.— Ned. Ind. stoomschip *Padang*, B. Schipper, n. Batavia, met Z. M. troepen en matrozen.

Maart 2 - Zweeds. brik *Mary*, Silversparre, n. Nederland.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 24sten Feb. tot en met den 3den Maart* 1859.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark de Zwaan, kapt. *K. Junius van Hemert.*

223 ka. glas- en aardewerk, *J. Hijmans.*

100 ka. wijn, 4 fusten madijra, 250 kelders lijnolie, 12 ka. en 2 baaltjes manufacturen, 3 ka. spiegels, 34 ka banket, 4 ka. koopmanschappen, 40 ka. kaarsen, 22 oxh. azijn, 82 ka. vruchten, 1 kt. parasols, 1 kt. klokken en 1 kt. ledikant, *Salmonson & Meijer.*

125 ka. manufacturen, 100 keld. lijnolie, 5 ka. koopmanschappen, 8 ka. provisien en 1 kt. wijn, *Dorrepaal & Co.*

36 vn. bier, *Wermuth & Co.*

2 staud karren, 50 ks. kaarsen en 1 kt modewaren, *B. Kopersmit & Co.*

57 ka. diversen, *Soesman & Co.*

4 ka. diversen, *van Dorp*

16 ka. banket en 1 kt. modewaren, *van Maanen & Co.*

10 vn. zilveren en 100 vn. koperen munten, 100,000 ps. metselsteenen, *Gouvernement.*

103 vn. bier, 9 ka. manufacturen, 1 kt. provisien, 2 ps. hammen en 1 kt. azijn, *Order.*

en andere lading van Nederland bestemd voor Soerabaija.

Van Amoij en Singapoer met de Ned. Ind. brik Lina, kapt *J. W. Steevensz.*

Lading van China.

191 krdj. en ka. pajjongs, 18 krdj. en 3 ka. medicijnen, 50 krdj. toendjoong, 25 ton. confituren, 32 ka. lengkeng, 100 ka. thee, 24 krdj. gezt. visch, 22 pak. en 100 krdj. schrijf- en offerpapier, 100 pott. en 16 ka. gezt. en gedr. radijs, 15 krdj. roode rijst, 5 ka bamb. kammen, 86 krdj. aardewerk, 45 krdj. tabak, 7 pak. laksa, 25 ton. stalen pannen, 26 krdj. theepotten, 240 pak. zakken, 223 ps. steenwerk, 4000 ps. vloersteenen, 1 stel Chin. steenen, 9 ka. zijden garen, 1 kt. zijden stof, 30 pot. Chin. asch, 1 kt. gedr. visch, 6 ton. kiemtjo, 35 krdj. gedr. vijgen en 1 kol. kramerijen, *Tan Tjong Toen.*

Lading van Singapoer.

34 ka. voetzoekers en 107 pak. offerpapier, *Order.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Broerdertrouw, kapt. *G. Rotgans.*

Lading van Nederland.

200 kelders genever, *Soesman & Co.*

637 kol. koopmanschappen, 10 trossen touwwerk, 16 rol. zeildoek, 8 bussen gem. lood, 9 ka. banket, 20 doz. beschuit, 12 ka. provisien, 60 ps. hammen en 30 fl. worst, *Order.*

Lading van Batavia.

100 ka. champagen, 2 ka. wollen modewaren en kramerijen, 10 vn. porcelein, 6 ka. pleetwerk, 3 ka papier, 1 pakje monsters, 9 ka. cognac, 21 ka. knoopjes, 22 kol. meubelen, 2 ka. gouden ornamenten en 1 kt. koorden, *Order.*

en andere lading van Nederland en Batavia bestemd voor Soerabaija.

Van Nederland over Batavia met het Ned. schip Zeenimph, kapt. *J. W. J. Witsen Elias.*

Lading van Nederland.

106.000 ps. metselsteenen, *Gouvernement.*

14 kol. koopmanschappen, 2 piano's en 40 va. haring, *Gezagvoerder.*

Lading van Batavia.

18 ka. manufacturen, 1 kt. wijn en 200 ka. cognac, *van den Broek en Veeckens.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

75 ka. champagne, 1 baal flanel, 2 ka. en 11/m ps. Man. sigaren, 6 vn. hagel, 6 vn. porter, 6 vn. Amer. beschuit, 400 ka. cognac, 2 ka. laken, 5 ka. aardewerk en 1 kt. modewaren van katoen, *van den Broek en Veeckens.*

1 kt. bloemen, *van den Broek en Veeckens.*

1 kt. cambrics, 4 ka. kain pandjangs. 2500 ps. vuurvastesteenen, 1 keld genever, 191 ka. cognac, 3 ka. azijn, 52 ka. provisien, 285 ka. en 80 oxh. wijn en 6 ba. proppen, *Dorrepaal & Co.*

232 kol diversen, 1 kt. provisien en 1 oxh. roode wijn, *Dorrepaal & Co.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

10 ka. lijnwaden en 137 pak. stroomatten, *Mac Neill & Co.*

800 ps. oude gonie zakken, *B. Kopersmit & Co.*

24 ps. ijzeren wagen-assen, 10 vn. meel, 1 kt. gedr. vruchten en 1 kt. zijde, *B. Andreas.*

1 kt. zijde, 2 ba. laken en 5 ka. benzoin, *M. A. Jasper.*

6 ka. papier, 1 ton inkt, 1 rol kaarten en 1 uithangbord, *de Groot, Kolff en Co.*

12 ka. vruchten op water, 1 kt. chocolaad, 2 ka. rolpens, 1 kt. manilla bakers, 1 kt. zijde, 4 vn. bier, 1 kt. diverson, 4 ka. wijn, 1 kt. amandelen, 100 kelders genever, 1 reiswagen en 2 ka. eau de cologne, *Soesman en Co.*

1 kt. rozijnen, 1 kt. amandelen en 2 ka. provisien, *F. A. Pringiers.*

100 ka. cognac, *F. A. Pringiers.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

2 ka. billard met toebehooren en 1 pak quees, *van Dorp.*

1 ks. sigaren, *Kloprogge.*

300 keld. genever en 1 kt. wagen, *Thooft en Co.*

1 kt. keukengereedscappen en 2 ka. medicijnen, *G. Severing en Zoon.*

5 ka. meubelen, 1 kt. zilverwerk en 1 kt. diversen, *Borel.*

8 vn. lampen, *Tan Tjong Way.*

2 ks. zijde, en 100 vn. meel, *Sie Hoe Tiang.*

1 kt. provisien, 10 ka. naaigaren, 5 ka. gedr. katoen, 1 kt. gaas, 2 ka. lederwerk, 1 pak. zeilgaren en 5 trossen kaijer touw, *Order.*

Diverse goederen, *Gouvernement.*

en andere lading van Batavia bestemd voor Soerabaija.

Van Siam met de Siams. bark Kiem Hok Lie, kapitein *Ong Gay.*

2100 pik. gezt. en gedr. visch, 100 ps. en 100 stel. aardewerk, 30 pic. ambalo verw, 80 pik. Chin. tahoe steenen, 10 pic. salpeter, 1 kt. giutjoe, 500 ps. kipsaauws, 150 ps. pajongs en 30 ps. geelhout, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. brik Vier Gebroeders, kapt. *C. J. Bunk.*
2987 pik. Gouv. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland met het Ned. schip Nieuwland, kapitein *P. G. Pot.*
12231 pik. suiker, B. *Kopersmit & Co.*

Naar Nederland met de Zweeds. brik Mary, kapitein C. *Silfversparre.*
62. pik. bindrotting en 5326 pik. suiker, M*ac Neill & Co.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapitein *D. Schuijmer.*
931 st. balken, 1034 st. dolken, 200 st. planken, 619 st. ribben, en 202 pik. koehuiden en 1 kt. tuig-ornamenten, *Dorrepaal & Co.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 32½. op levering geboden.
Suiker, N°. 16, *f* 18.— oogst opgeruimd.
Indigo, per pond *f* 4½.
Koe-Huiden, per corge } *f* 60. op levering.
Buffel-Huiden, per kodie, }
Staart Peper, *f* 57.— niet voorhanden.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 145.— à *f* 150.—
„ tweede „ idem. *f* 120 à *f* 130.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 17½.—
Katjang „ idem. *f* 17.—
Rotting, per pikol, *f* 8.— à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 6/m. pari à 99⅝.

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 6den Maart 1859.
des voormiddags te ½9 ure,
Inleiding tot de Lijdensprediking.
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.
DOOPSBEDIENING.

Roomsch Catholijke Eeredienst.

Zondag den 6den Maart 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens ten 7 ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags ten half 9 ure.*
LOF *des avonds ten 7 ure.*

Gedurende den Vaste-Tijd, zal, VRIJDAGS en ZONDAGS, 's avonds om half zeven ure, Meditatie of Overweging gehouden worden over het Lijden onzes Heeren.

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

van Vrijdag 4 Maart 1859, No. 8.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 8 *Januarij* 1859.

NEDERLAND.

— Thans is openbaar gemaakt het ontwerp van den raad voor den waterstaat tot onderzoek der middelen ter verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee. Het komt hierop neder, dat niet de rivierarm langs de zuidzijde van het eiland Rozenburg, maar het Scheur langs de noordzijde van dat eiland gevolgd en de hoek van Holland wordt doorgesneden, om benoorden het tegenwoordige Brielsche gat in zee te komen. De verbetering der rivier boven Rotterdam staat met die doorgraving in naauw verband. De kosten worden op 5 millioen geraamd. In het plan ligt ook eene verbinding van den nieuwen riviermond door een spoorweg met Rotterdam.

Wat de orde van uitvoering betreft wordt daarbij als algemeene regel gesteld, dat men beginnen moet van beneden, dat is van zee af aan. Allereerst moeten dus de werken worden gemaakt tot vorming van den nieuwen riviermond; de dijken langs de te maken doorgraving door den hoek van Holland met de dammen in zee en de geul tusschen deze dijken en dammen.

In verband met deze werken, doch zóó, dat de afvloeijing van het water uit het Scheur niet gehinderd wordt, zoolang de nieuwe Maasmond niet daartoe kan dienen, moet ook de opzinking van het bestaande Scheur worden ondernomen, om tot de aansluiting te geraken van den nieuwen zuidelijken rivierdijk aan de bestaande bekadingen op het eiland Rosenburg.

Deze werken voltooid zijnde en de nieuwe rivier zich vormende, moet de Oude Maas in het Scheur worden geleid, door weggraving en baggering van de oostelijkste punt van het eiland Rosenburg; vervolgens moet het Scheur regelmatig worden verwijd, en moeten de overige verwijdingen in de stroombaan der rivier worden uitgevoerd; vóór of na dien tijd, kan ook de ondiepte te Katendrecht door het maken der strekdammen aldaar worden opgeruimd.

Wat betreft de verdeeling der sommen, in verband met de omschreven orde van uitvoering, kwam het der commissie voor, dat gedurende de eerste vier jaren, jaarlijks ten minste een millioen beschikbaar moet worden gesteld. De kosten der werken tot den nieuwen mond behoorende, zullen daarmede bestreden worden. De overige som van ongeveer één millioen, kan naar goedvinden gesplitst worden, vermits de daarvoor uit te voeren werken beter voor verdeeling vatbaar zijn.

— Eenigen tijd geleden werden door den heer J. Colenbrander, te Doesborgh, prospectussen met statuten uitgegeven tot oprigting eener Nederlandsche landbouw-emigratie-maatschappij, ten doel hebbende gronden in de kolonie Natal, Zuid-Afrika, te verkrijgen, die te bevolken, er de kultuur van tropische en Europesche producten aan te kweeken, landbouw te doen uitoefenen, en de cultuur door het oprigten der noodige fabrieken te ondersteunen. Ook wil men door deze onderneming tevens aan de volksverhuizing eene gewenschte rigting geven, den emigranten eene behoorlijke toekomst verzekeren, door hun bij aankomst goede huisvesting te verschaffen, goed loon te geven en voor eigen gebruik een stukje grond zonder dadelijke huur af te staan. Wij kunnen thans mededeelen, dat genoemde maatschappij tot heden genoegzame deelneming vond, om daar ter plaatse bij notarieele akte tot stand te komen, en dat bij besluit van Z. M den koning van 6 November ll., no. 66, HD bewilliging is verleend. Deze maatschappij kan alsnu als gevestigd beschouwd worden, te Doesborgh onder directie van den heer J Colenbrander als hoofddirecteur en den heer T C Colenbrander, te Natal, als mededirecteur; terwijl als agent te Amsterdam is benoemd voor de handels- en expeditiezaken de heer M C. Lapidoth, scheepsreeder aldaar. Ook zijn wij van goeder hand onderrigt dat de uitgestrektheid grond, welke de maatschappij bezit, ongeveer 3000 morgen bedraagt. De eerste emigranten, welke aldaar zijn aangekomen, werden overgevoerd door het schip *Estafette*, kapt A M. H Rietveld, toebehoorende aan de heeren M C. Lapidoth en Co., te Amsterdam; zij genoten allen den volmaaksten welstand, zijn dadelijk gehuisvest en allen naar hunne beroepen geplaatst; de laatste berigten waren, dat het hun wel beviel, het ploegen met ossen nog wat vreemd, doch het land zeer vruchtbaar en gezond was. Eenige dagen geleden is weder derwaarts vertrokken het schip *Hermanus Isaäc*, kapt. Braunstahl, met eenige emigranten aan boord.

— Zr Ms transportschip de *Merwede*, onder bevel van den kapt.-luit. ter zee J van der Meersch, bestemd naar Oost-Indie, viâ Cadix, is den 31sten December jl., van de reede van Vlissingen naar zee vertrokken.

Het état-major is zamengesteld als volgt: Kapitein luitenant ter zee J. van der Meersch, kommandant; luit ter zee 1ste klasse R. A Houck, eerste officier; luits. ter zee 2de klasse A. Dronkers, N W van der Burg en G. J. Coster; adelborsten 1 kl J. H Benthem Reddingius, C. E Uhlenbeck, C C Vermeer, C Schuijlenburg, A. J Willekens, C. de Klopper, K. A Stakman Bosse, L. D A Fonteijn; officier van gezondheid 2 kl J. Lamie; officier van gez 3 kl J J. Dekkers; officier van administratie 3e kl. belast met de administratie M G J. A. Huisman van Deuren; officier van adm. 3 kl., B L van Daalen Wetters, adjunct administrateur C. van Berkel, en scheepsklerk L. G. Sas.

— Wij vernemen, dat eerlang naar het vaderland zal terugkeeren de heer mr. J. D Donker Curtius, opperhoofd en Nederlandsch commissaris in Japan, die zich zoo zeer onderscheiden heeft door zijn beleidvol gedrag daar te lande, ter verwezenlijking van de edelaardige staatkunde, door wijlen koning Willem II in der tijd gehuldigd en door onzen tegenwoordigen koning zoo onbekrompen bevestigd, in het belang niet alleen van Nederland, maar van die beginselen van den wereldhandel, die zijn in het algemeen belang der menschheid. Hierbij zij nog opgemerkt dat, als men nagaat hoeveel licht over Japan sedert eeuwen door Nederlanders verspreid is, het zonderling klinkt in buitenlandsche bladen nog te vernemen, hoe *thans* Europa er eerst mede bekend wordt hoeveel hulpbronnen in natuurproducten en voortbrengselen van nijverheid, Japan aanbiedt.

— De heer Justus Carolus Hasskarl, ridder van den Nederlandschen Leeuw, commandeur van de Eikenkroon, lid van verschillende geleerde genootschappen en vroeger door de Nederlandsche regering aangesteld als inspecteur over de kina-cultuur op Java is, wegens zijne uitgebreide kennis van de plantenkunde in het algemeen en van de Javasche flora in het bijzonder, en wegens zijne groote aan het menschdom bewezen diensten, door de overbrenging van de kina-plant op het eiland Java, door de akademie te Greifswalde benoemd tot philosophiae doctor, art. lib mag.

— Gelijk men weet zijn in het voorjaar eenige civiel-ingenieurs en anderen door het gouvernement belast, om, onder de leiding van de ingenieurs van den waterstaat, opnemingen te doen voor het maken van projecten van spoorwegen, waarvoor door de staten-generaal 60,000 gulden was toegestaan. Van deze 60,000 gulden is slechts ongeveer 30 000 gulden dit jaar gebruikt; op de begrooting van 1859 is voor ditzelfde doel 25,000 gulden toegestaan. De bovengenoemde personen werden tot het einde van December 1858 aangesteld; voor eenige dagen hebben zij kennis gekregen, dat zij met Januarij niet op nieuw zijn benoemd, daar de regering eerst zou afwachten, wat omtrent de spoorwegen in ons land zal beslist worden.

— De spoorweg van Suez tot Cairo, en verder tot Alexandrie, is thans gelegd en voor de dienst geopend. De reizigers, die uit de Oost-Indiën komende, den overtogt uit Egypte met de *Niagara* hebben gedaan, zijn de eersten geweest, die van dit middel van vervoer gebruik hebben gemaakt. De reis uit Engeland naar Oost-Indie, China, Japan en Australie kan voortaan met stoomschepen en over den genoemden spoorweg worden volbragt.

ENGELAND.

— De bevolking van Londen, welke in 1814 1,000,000 zielen bedroeg, bestond volgens de volkstelling van 1857 uit 2,800,000 zielen. Die vermeerdering, welke die van de bevolking des rijks gevolgd heeft is ook aan eene andere oorzaak toe te schrijven: de ongelukkige en onrustbarende rigting der plattelands bevolking om zich in de groote steden met der woon te vestigen, hetgeen men bij alle volken van Europa waarneemt.

De staatslieden zien daarin meer dan één staatkundig en zedelijk gevaar; de gemeentebesturen zien hunne uitgaven en hunne verantwoordelijkheid vermeerderen en de bevolking der steden lijdt daardoor zelve velerlei ongemakken.

De circulatie, welke door de voetgangers reeds buitengewoon moeijelijk wordt gemaakt, is op sommige plaatsen, vooral op die punten, waar zich eene onafzienbare rij van allerlei voertuigen beweegt, onmogelijk of gevaarlijk. Het tijdverlies, het oponthoud in de transactien en in de tijdige aankomst der reizigers aan de spoorwegen, behooren tot de lastige gevolgen der opeenhooping. Op sommige punten moet men tien tot vijftien minuten wachten alvorens een straat of brug dwars te kunnen oversteken. Men kan dit dan nog alleen doen als men hard loopt of liever rent, hetgeen voor ouden van dagen, gebrekkigen en kinderen niet wel mogelijk is.

Het komt er dus op aan om aan de moeijelijkheid der circulatie een einde te maken door de daarstelling van een onderaardschen spoorweg, die de stad in hare lengte van Paddington naar de City zoude doorsnijden. Langs dien spoorweg zoude des nachts het transport van zware goederen, van vee en van de voor de markten bestemde goederen, plaats kunnen hebben, terwijl de spoorweg gedurende den dag voor het vervoer van passagiers en ligte goederen gebezigd zou kunnen worden.

Een groot voordeel dat men niet heeft aangewezen en dat dit toch wel verdiende, zoude bestaan in de vermindering van het oorverdoovend geraas in de straten, hetgeen het spreken en zelfs het geregeld denken belemmert.

Eene spoorweg-maatschappij heeft voor deze onderneming reeds voor een bedrag van 475,000 pd. St. ingeschreven, hetgeen juist de helft is van hetgeen zij zal kosten. Voor de andere helft is een beroep gedaan op het publiek en andere spoor-wegmaatschappijen.

Wat de bruggen, de London-Bridge bij voorbeeld, betreft, die gedurende den dag door voetgangers niet te passeren zijn, zoo stelt men voor aan de buitenzijden dier bruggen trottoirs aan te leggen, van de brug gescheiden door hare leuning of borstwering. De bestaande trottoirs zouden met den rijweg gelijk gemaakt worden, die dan veel breeder zoude worden voor de talrijke voertuigen, die de Theems passeren. Over de London-Bridge even als in Holborne en Ludgate Hill passeren vijf omnibussen in de minuut. Het is een geraas, een gedrang, eene verwarring dat inderdaad niet is uittestaan en waarboven verreweg het meest eentoonige en stille landleven te verkiezen is.

— In het afgeloopen jaar zijn slechts 70,466 landverhuizers uit Liverpool vertrokken, tegen 141,922 in 1857.

— Te Burton upon Trent wordt thans eene bierbrouwerij gebouwd welke 4 acres grond besluit en waarvan de voornaamste façade meer dan $^1/_4$ Engelsche mijl lang zijn zal. Daarin zal uitsluitend het zoogenaamde *East India pale Ale* gebrouwen worden, waarvan de bestaande brouwerijen thans niet genoeg voor het binnenlandsch gebruik, laat staan voor de behoeften van het buitenland, kunnen produceren. Als een bewijs daarvoor kan dienen, dat al de brouwerijen te zamen onlangs slechts 18,000 okshoofden van dit bier voor Indie konden leveren, hoewel de Oost-Indische Compagnie voor de troepen aldaar het dubbele wilde verschepen.

— De bekende Amerikaan Barnum hield onlangs in *St. James Hall* alhier eene voorlezing over: „de kunst om geld te maken." De ruime zaal was zoo vol als had men zijne woorden slechts op te vangen, om het goud deelachtig te worden. Natuurlijk gaf Barnum geen arcanum aan de hand, maar droeg een reeks van gemeenplaatsen voor over de waarde van het geld alsmede een aantal levensregels. Tusschen beide laschte hij eene half vergetene anecdote in. Het fashionable publiek heeft zich alleen naar de gehoorzaal begeven, uit nieuwsgierigheid om den man te zien en te hooren, die zooveel van zich heeft doen spreken en die door de Amerikanen de geniaalste *humbug* genaamd wordt. Ten slotte gaf Barnum te kennen, dat ieder in de zaal aan de deur een blaauw kaartje zou bekomen, dat binnen weinigedagen gratis toegang verschafte tot de *St James Hall*, ten einde de beroemde zeemeermin, waarmede de Yankees zich zoolang hebben laten foppen, te kunnen bezigtigen.

— In het *Victoria Theatre* alhier zouden dezer dagen twee voorstellingen op één avond gegeven worden. Terwijl de eerste nog niet geëindigd was, bevonden zich reeds eene menigte personen voor de gallerijen op de derwaarts leidende trappen en portalen. Door eene gazontploffing op een dier portalen, maakte zich een ontzettende angst van de zich daar bevindende personen meester, welke nog vermeerderd werd door het valsche alarm van brand. Allen trachtten den uitgang te bereiken, waardoor een vreeselijk gedrang ontstond, ten gevolge waarvan 15 personen het leven verloren en een aantal andere min of meer ernstig gekwetst werd.

— In de *Times* vindt men een met levendige kleuren geschilderd tafereel van de ellende der talrijke van huisvesting beroofden te London. Hoe bij de tallooze philantropische vereenigingen in Engeland die naamlooze ellende kan blijven bestaan, zal menigeen raadselachtig voorkomen, doch het is niettemin eene daadzaak. Dat de zoogenaamde werkhuizen, welke uit de armenbelasting onderhouden worden, ontoereikend zijn, is bekend; een treurig verschijnsel is het echter, dat onder de van dak beroofden, die des zomers in de parks, des winters onder bruggen, in portalen of in andere hoeken slapen, het meerendeel uit kinderen en ouden van dagen bestaat. Onwetendheid vermeerdert bij velen dezer parias nog de ellende; zij hebben er dikwijls geen begrip van dat zij zich tot de authoriteiten kunnen wenden, of laten zich vrees aanjagen door de weigerende antwoorden van sommige bedienden der werkhuizen, zoodat zij, hoewel eerlijk en onschuldig, zich gelukkig achten als zij niet in handen vallen der policie-agenten. Die een blik wil werpen in het lijden dier volksklasse, hun is een bezoek aan te bevelen in het Asyl voor van huisvesting-beroofden in Field-lane. Die inrigting schijnt de eerste van dien aard in London te zijn. Zij is door eenige menschenvrienden gesticht en biedt aan elken hulpelooze, zonder hem naar getuigenissen of aanbevelingen te vragen, een hard nachtleger in eene verwarmde zaal waschwater en 's avonds en 's morgens een stuk droog brood aan. Ongelukkigerwijze is daarin slechts voor 300 menschen plaats. Elken nacht ziet men de te laat gekomenen in de omliggende straten op het plaveisel liggen. Dáár ziet gij, zoo leest men in de *Times*, vier kinderen allen beneden de 14 jaren. Het zijn weezen uit één gezin die, sedert zij kunnen denken, op de straat leven. Hoe uitgeteerd en klein zien zij er uit, het ligchaam vol vuil en vol wonden, met gezwollen oogen, koortsachtig gelaat, en het eene kind, dat voor de anderen wil spreken, kan door het hoesten te naauwernood adem halen. Voor twee dagen begaven zij zich op weg en meenden takjes in te zamelen om die met kersmis te verkoopen. Zij bragten het tot Eppingsforst (ongeveer acht mijlen van London) en voor één penny, die zij van eene dame kregen kochten zij brood, dat zij eerlijk deelden, doch zij vonden geen takjes en zoo sleepten zij zich langs den langen weg terug, eenmaal onder een hek overnachtende en bereikten het Asyl juist in tijds . . . . . . om te laat te komen. Van een ander gezin wordt verhaald, dat dit het volgende bedrijf uitoefent. Ten 2 ure 's morgens verlaten vader, moeder en de oudste jongens den ellendigen kelder, waarin zij huisvesten, en trokken London door, om de aanplak-biljetten van de muren en de hoeken der straten af te scheuren. Is het geluk hun dienstig, dan hebben zij 's morgens dikwijls voor eene waarde van $7^1/_2$ d scheurpapier bijeengegaard. Doch die industrie is slechts goed in lange winternachten. De schrijver van het artikel sluit met de bittere woorden: Geen stem doet zich hooren voor die soort van inrigtingen, hoewel er geen weldadiger kunnen zijn; want de ellende te London is te werkelijk, te prozaisch voor fashionable ooren, en de heidenen die men daardoor zou kunnen redden, hebben eene blanke gelaatskleur en behooren in onze maatschappij te huis. Deze inrigtingen hebben geene jaarlijksche meetings, waarop men een sentimenteelen zwarte kan tentoonstellen en aantoonen, hoe hunne zielen dikwijls voor 1000 pd. St. per stuk gered werden.

— De Napelsche correspondent van de *Daly News* deelt aan dit blad mede, dat, ofschoon de aldaar aanwezige Engelschen anders weinig overlast van de policie te lijden hebben, er zich thans evenwel een feit heeft voorgedaan, hetwelk in de tegenwoordige omstandigheden allezins opmerking verdient. Een te Napels woonachtig Engelschman, Sir Edward Lumber Woodyear, heeft zich namelijk bij den Britschen consul beklaagd, dat zijne brieven op de post sedert eenigen tijd door de politie werden opengebroken of opgehouden. Ten einde dit te voorkomen gaf hij zijn bediende een brief, geadresseerd naar London, ter bezorging aan iemand, die aan boord der Fransche stoomboot *Pausilippe* op het punt stond de haven te verlaten en den brief verder per post zou verzenden. Eer de bediende intusschen aan dien last kon voldoen, werd hij door een persoon, blijkbaar tot de politie behoorende, aangehouden, die hem niet slechts op de openbare straat doorzocht en den brief afnam, maar hem bovendien een paar zoo geduchte slagen toebragt, dat de heer Woodyear genoodzaakt is geweest geneeskundige hulp voor hem in te roepen en zich verpligt heeft gevonden, de zaak bij de Britsche autoriteit aan te geven. Men moet hierbij niet uit het oog verliezen, dat de heer Woodyear, vroeger de zaak van den koning van Napels ondersteund, doch later daarvan afgezien en sedert dien tijd meermalen anonyme brieven ontvangen had, waarin hij werd gewaarschuwd dat „*de dolk meer vermogt dan de pen*," en dat hij, sints het bleek dat hij daarvan geene notitie nam, aan de vervolging der politie schijnt ten doel gestaan te hebben.

— Uit Lissabon wordt gemeld, dat de kamer van afgevaardigden gereed is met haar adres van antwoord op de troonrede. De paragraaf betreffende de kwestie der *Charles Georges* luidt aldus: „De kamer betreurt het ernstige geschil, dat gerezen is tusschen Uwer Majesteits regering en die van den keizer der Franschen, met betrekking tot de inbeslagname in de wateren van Mozambique van het Fransche schip *Charles Georges*. Zij betreurt het nog meer, dat zonder acht te slaan op ons regt, dat door het algemeen gevoelen in Europa erkend wordt, of op het vertrouwen, dat ons de letter der tractaten moest inboezemen, wij, om dit geschil ten einde te brengen, gedwongen zijn geweest toe te geven aan de u gedane peremptoire vorderingen. Met het oog op al de documenten betreffende deze zaak, hoopt de kamer H. M. ministers te kunnen ontheffen van de ernstige verantwoordelijkheid, welke zij bij die gelegenheid hebben op zich genomen."

— De *Diario de Governo* van 19 November behelst een voorstel van den Portugeschen minister van finantien aan de Cortes, tot het brengen van wijzigingen in het tarief van regten. De voornaamste verandering betreft de linnen- en wollen garens, waarvan wordt voorgesteld het inkomend regt vrij aanzienlijk te verlagen. Ook de regten van verscheidene geweven linnen goederen zullen worden verminderd, terwijl eenige onbeduidende veranderingen worden voorgesteld in de regten op vreemde granen, rijst, enz.

FRANKRIJK.

— De woorden, met welke de keizer den Oostenrijkschen gezant, baron von Hubner, bij gelegenheid der nieuwejaars-audientie heeft toegesproken, zijn op dit oogenblik bij het publiek, om zoo te spreken, aan de orde van den dag. Geen wonder; want die woorden hebben inderdaad eene zekere beteekenis, daar de keizer daarmede toch maar al te duidelijk heeft gewezen op de minder gunstige betrekkingen, die op dit oogenblik tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaan. Behalve dat dit gezegde nu althans, wat tijd en plaats betreft, eenigzins onverwacht kan heeten, en daarom op alle aanwezigen een zekeren indruk moest maken, zoo was dit laatste natuurlijk nog te meer het geval, omdat de keizer die woorden met een bijzonderen nadruk en op zoodanigen toon uitsprak, dat zij onwillekeurig de aandacht moesten trekken van allen, die daarbij tegenwoordig waren. Het is wel mogelijk, dat de keizer met de gebezigde zinsneden een gerustellenden indruk heeft willen maken; maar in dat geval heeft de uitdrukking haar doel ten eenenmale gemist, of eigenlijk heeft zij, om de waarheid te zeggen, in de kringen der hoofdstad juist het tegenovergestelde te weegt gebragt. Men had hier van de betrekkingen tusschen onze regering en het Oostenrijksche kabinet toch reeds een ongunstig denkbeeld, en nu de keizer zich op dat punt in zulke bewoordingen heeft uitgelaten, begint men hier te vragen, of die staat van zaken misschien niet nog veel ongunstiger was, dan men wel meende. Die onaangename indruk is intusschen niet onopgemerkt gebleven, want van eene officieuse zijde worden nu reeds alle pogingen aangewend, om bij het publiek de overtuiging te vestigen, dat de keizer met zijn gezegde niets anders heeft beoogd, dan de meest vredelievende bedoelingen ten opzigte van Oostenrijk aan den dag te leggen. Hoort men evenwel hier en daar hoe die poging wordt opgenomen, dan kan men alles gevoegelijk zamenvatten met te zeggen, dat het publiek aan die officieuse teregtwijzing niet de minste waarde hecht.

— De *Constitutionnel* zegt, in staat te zijn letterlijk de woorden te kunnen mededeelen, welke de keizer tot den baron von Hubner gezegd heeft, en welke woorden, door het publiek, gecommentarieerd, zulk een ongunstigen indruk hebben te weegt gebragt. De keizer zeide namelijk: „Het doet mij leed dat de betrekkingen met uwe regering niet zoo goed zijn als weleer; maar ik verzoek u aan den keizer van Oostenrijk te zeggen, dat mijne persoonlijke gevoelens voor hem niet veranderd zijn."

— De *Moniteur* bevatte een keizerlijk decreet, waarbij aan 164 door de hoven van assises en de regtbanken veroordeelde personen kwijtschelding of vermindering van straf wordt verleend.

— Volgens een schrijven uit Parijs hebben de actien der maatschappij tot doorgraving der landengte van Suez, aldaar eene daling ondergaan, die toegeschreven wordt aan artikelen in het *Journal de Constantinople* en de *Impartial de Smyrne*, vooral aan een berigt in eerstgenoemd dagblad, waaruit blijkt dat het Egyptisch gouvernement formeel weigert zijne toestemming tot het beginnen der werkzaamheden te geven, zoo lang de sultan de onderneming niet heeft goedgekeurd.

— Eene gruwelijke misdaad heeft eenige dagen geleden den boulevard St. Martin in groote opschudding gebragt. Een man van 61 jaren, was voor de tweede maal gehuwd met eene jonge vrouw, die drie kinderen had. Hij was in den hoogsten graad jaloersch, hetgeen dikwijls tot hevige tooneelen aanleiding gaf. Den 26sten der afgeloopen maand van eene wandeling te huis komende, en zijne vrouw niet dadelijk vindende, kreeg hij woorden met haar, die zoo hoog liepen, dat tot dadelijkheden dreigde over te gaan. Zijn zwager wilde tusschenbeiden komen, hetgeen den jaloerschen echtgenoot zoo woedend maakte, dat hij een scheermes uit den zak haalde en zijn zwager daarmede den buik opensneed. Toen diens vrouw haren man te hulp wilde komen, bragt hij deze eene doodelijke kwetsuur toe, wondde voorts de schoonmoeder van zijnen zwager, en wierp eindelijk zijne vrouw op den grond, haar tevens de keel afsnijdende. Een veertienjarige knaap, zoon van zijn zwager, drong eindelijk met een bijl in de kamer, hieuw den moordenaar daarmede over de hand en hief een zoodanig geschreeuw aan, dat het volk van de straat het huis binnendrong. In de verwarring slaagde de moordenaar er in het huis te ontkomen, doch werd weldra door de politie gearresteerd. Sedert hij gevangen zit houdt hij zich krankzinnig, zoodat men hem nog niet heeft kunnen in verhoor nemen.

— De *Patrie* meldt de volgende bijzonderheden, omtrent een ongeluk, hetwelk op den Lyonschen spoorweg heeft plaats gehad. Des morgens tegen negen ure was de trein van Parijs naar Montereau, kort bij het station Fontainebleau gepasseerd, toen de conducteur, bij eene kromming van den weg, op hetzelfde spoor eene locomotief zonder wagons er achter in vollen gang op zich zag afkomen. Hij gaf oogenblikkelijk het gewone teeken om de machine te doen stilstaan, doch het was reeds te laat; althans eer de machinist daartoe het noodige in het werk kon stellen, waren de beide locomotieven

reeds met zulk een geweldigen schok tegen elkander geloopen, dat zij als met een enkelen slag verbrijzeld lagen en de Parijsche trein een eind wegs werd teruggestooten. Zeventien passagiers werden daarbij gewond. Onder deze telt men den onderdirecteur van het station Fontainebleau, die zich in een der wagons bevond en gevaarlijk gekwetst werd, terwijl zeven personen te veel letsel hadden bekomen, om de reis te vervolgen; deze zijn naar het hospitaal te Fontainebleau vervoerd; de overigen, meest beambten van de spoorweg of bij het postwezen, zijn er met zware kneuzingen afgekomen. De Heer Hugues, een machinist, is aan de gevolgen zijner wonden overleden. De bevoegde autoriteiten hebben terstond een plaatselijk onderzoek ingesteld.

— Josephine L was door een rijken vreemdeling verleid en, zoo als het gewoonlijk gaat, verlaten, nadat zij eenigen tijd onder de sterren der demi monde geschitterd had. Het werken verleerd hebbende, verviel zij natuurlijk van lieverlede tot armoede. Gisteren morgen bevond zij zich bij de vrouw van een concierge, op het oogenblikdat deze van een der bewoners, van het hotel eene som van 2500 fr. ontving, ten einde een wissel te betalen, welke in den loop van den dag gepresenteerd zou worden. De vrouw bergde deze som in hare tegenwoordigheid in eene ongesloten kast. Eenige oogenblikken daarna begon Josephine over hevige kramppijn te klagen en verklaarde aan den vrouw van den concierge, dat zij die wel meer had, te gelijk een geneesmiddel opnoemende, hetgeen haar altijd hielp. De vrouw spoedde zich naar een apotheker om dit te halen; doch toen zij terug kwam, was Josephine weder veel beter en vertrok eenige oogenblikken later. Ongeveer een uur daarna werd de wissel gepresenteerd en nu ontdekte men dat de 2500 fr. gestolen waren. Men riep de politie en terwijl deze den diefstal constateerde, werd een pakje gebragt; waarin zich de 2500 fr. bevonden. De man, die het pakje overhandigde, beschreef de persoon, welke het hem ter hand gesteld had. Het was Josephine, die, waarschijnlijk berouw gevoelende over de misdaad, zich gehaast had het geld terug te zenden. Men begaf zich nu naar haar verblijf, doch vond de deur gesloten. Na lang vergeefs geklopt te hebben, was men verpligt de deur met geweld te openen. Josephine lag levenloos op haar bed uitgestrekt. Zij had zich door middel van acidum sulph, vergiftigd.

DUITSCHLAND.

— Dezer dagen is in de keizerlijke bibliotheek te St. Petersburg een letterkundigen schat gevonden, die uit niets minder bestaat dan uit de archieven der bastille van Parijs. Toen tijdens de Fransche omwenteling de rijke letterkundige schatten der verwoeste bastille en van verschillende abdijen naar alle hoeken verstrooid waren, offerde een Rus, Dubrowski genaamd, die aan het Fransche gezantschap als vertaler toegevoegd was, zijn vermogen op, om van deze schatten zoo veel als mogelijk was te redden. Hij verviel in de grootste behoefte, doch, niettegenstaande hem door Engeland de schitterendste aanbiedingen gedaan werden, behield hij zijne verzameling. Eerst in het jaar 1800 schonk hij haar aan keizer Alexander, die hem door eene aanzienlijke som en een levenslang jaargeld daarvoor beloonde, de collectie zelve aan de bibliotheek afstond, van waar slechts eenige bijzonder prachtig uitgevoerde manuscripten in de keizerlijke heremitage geplaatst werden. Deze reeks bevatte onder anderen: koninklijke *lettres de cachet*, ordonnantien der ministers, brieven van dezen en van de ambtenaren der bastille; aanteekeningen en berigten van spionnen der politie, omtrent de gevangenen in de bastille; onderschepte brieven en in de bastille vervaardigde gedichten, proza-geschriften, bij de schrijvers of in de bastille in beslag genomen, en de archieven der bastille.

BELGIE.

— In de kamer van afgevaardigden hebben levendige discussien plaats gehad over het ontwerp tot herziening van het strafwetboek. Bij het einde der algemeene discussien heeft de zaak een eenigzins onverwachten keer genomen, daar de commissie van onderzoek, di- zich nog nader had bezig te houden met de behandeling van een one derdeel der geheele voordragt, bij monde van haren president verklaard heeft, dat zij zich nog geenszins ontheven achtte van de taak, om het geheele ontwerp in overweging te nemen; dat zij derhalve nieuwe voorstellen aan de kamer zou doen, in geval zij die noodig achte; dat de kamer zich ten dien aanzien gerustelijk op de commissie kon verlaten, welke aan de waardigheid des lands in geen enkel opzigt iets zal te kort doen, en dat zij het raadzaam oordeelde, met de discussien betreffende het aanvangige ontwerp voort te gaan. Deze verklaring is met veel genoegen vernomen.

— Hierna is de kamer overgegaan tot de behandeling van het budget van buitenlandsche zaken. Bij deze gelegenheid heeft de minister verklaard, dat België weldra een handelstractaat met China zou sluiten en dat spoedig een voorstel aan de kamer zal worden gedaan tot het goedkeuren van gelden, vereischt voor het vestigen van eene vaste missie in het verre Oosten, ten einde de ontwikkeling van België's handel ook in de gewesten te kunnen bevorderen. Deze mededeeling heeft een goeden indruk gemaakt.

De kamer heeft in eene volgende zitting aangenomen het wetsontwerp, waarbij het Belgische leger met 1 Januarij 1859 bepaald wordt op 80,000 man, alsmede dat waarbij het contingent voor het jaar 1859 wordt vastgesteld op 10,000 man.

De kamer is daarna uiteengegaan tot 18 Januarij aanstaande.

— De baron van de Woestijne is te Aalst met bijna eenparige stemmen tot senator gekozen.

— Men verneemt, dat eene hoogst belangrijke en reeds lang besproken verandering in den boezem van het ministerie van binnenlandsche zaken, op het punt staat van in werking te treden Bij dat departement zullen namelijk drie algemeene besturen worden opgerigt, namelijk het eerste voor de afdeeling *Kunst en Litteratuur*, het tweede voor die van het *Openbaar Onderwijs* en de derde voor die van *Landbouw en Industrie*. De heeren Romberg, Thiéry en Belfroid worden als toekomstige hoofden dezer respectieve besturen genoemd.

TURKEIJE.

— Eenigen tijd geleden stevende een Amerikaansch stoomfregat de Dardanellen door, zonder daartoe verlof gevraagd te hebben van de Turksche regering, zoo als bepaald was bij het Parijsche verdrag van den 30sten Maart 1856. Deze verkrachting van de onzijdigheid der wateren, welke Konstantinopel bespoelen, gaf aanleiding tot eene wisseling van depêches tusschen den Turkschen minister van buitenlandsche zaken, de légatie der Vereenigde Staten van Noord-Amerika te Konstantinopel en de vertegenwoordigers der groote zeemogendheden. De zaak is thans ten einde gebragt door eene nota, welke het Turksche ministerie van buitenlandsche zaken gezonden heeft aan alle vertegenwoordigers van vreemde mogendheden, strekkende om de naleving te verzekeren van de aloude bepaling, dat geene vreemde oorlogschepen door de Dardanellen mogen varen, met uitzondering van kleine oorlogsvaartuigen welke ten dienste der gezantschappen bestemd zijn.

ZWITSERLAND.

— Terwijl er tusschen Frankrijk en Zwitserland nog steeds onderhandeld wordt over het bezit van het Dappendal, eene kleine strook gronds op de grenzen van het kanton Waadtland, heeft een detachement Fransche troepen dezer dagen dat grondgebied betreden en zich er, naar het schijnt zonder opzet, iets verder voorwaarts begeven dan de regten van het eedgenootschap toelaten, maar terstond daarop den terugtogt aangenomen De Zwitsersche regering heeft zich dat voorval levendig aangetrokken, als eene schending van haar grondgebied, en daaromtrent ophelderingen van het Fransche gouvernement gevraagd De Parijsche *Constitutionnel* geeft te kennen dat het Fransche gouvernement ten volle in staat en gezind is om voldoende ophelderingen te geven.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam 6 Januarij.

Terwijl wij bij den aanvang van het jaar 1858 niet zonder pijnlijke gewaarwording op het vorige tijdvak konden terugzien en men met zorg de toekomst te gemoet ging, zoo heeft de wezentlijkheid toch niet geheel aan die treurige verwachting beantwoord.

Wel ondervond ook onze handel, in gemeenschap met dien van geheel Europa nog gedurende geruimen tijd de terneerdrukkende gevolgen van den in 1857 losgebarsten storm, en er is dus veel geld verloren op de meeste koloniale importatien, doch wij mogen over verheugen dat ons land op eene boven verwachting gelukkige wijze den schok, welke den wereldhandel in zijne grondvesten deed trillen, heeft doorgestaan en daardoor ten duidelijkste bewezen werd dat de oorzaak van het kwaad — overdreven lust tot ver buiten het bereik van eigen kracht gelegene ondernemingen — niet dan met weinige uitzonderingen tot in onzen boezem was doorgedrongen. hierdoor Herstelden zich dan ook het onderling vertrouwen en de geregelde loop van zaken reeds spoediger dan men na eene dusdanige catastrophe had durven verwachten. Wat echter betreft het vertrouwen in den stand der prijzen van de goederen en de daarvan afhankelijk lust tot speculatieve inkoopen, deze keerden niet zoo ras weder. In tegendeel dreef men de omzigtigheid, welke de droevige ondervinding van het vorige jaar had ingeprent, zóó ver dat dezelve in moedeloosheid ontaardde en dat — niettegenstaande den belangrijken teruggang der prijzen van sommige artikelen, vermeerdering van consumtie en andere tot ondernemingen uitlokkerde omstandigheden — de omzettingen gedurende geruimen tijd binnen de enge grenzen der dadelijke behoefte beperkt bleven. Tengevolge der lage graanprijzen nam echter de consumtie meer en meer toe, zoodat de vraag daarvoor voldoende was om in den stand van vele artikelen eene langzame doch des te zekerder verbetering te weeg te brengen, en de handel, op meer solide gronden berustend, naar het zich laat aanzien, in het nieuw begonnen jaar welligt een meer gunstige toekomst tegemoet gaat. Alleen de scheepvaart en de daarmede verwante industrien verkeeren nog in zeer treurigen toestand; op onze scheepstimmerwerven heerscht bijna volslagen werkeloosheid en er bestaat vooreerst weinig uitzigt op eenige verbetering, tenzij er nieuwe bronnen gevonden worden om aan het overvloedig getal schepen emplooi te verschaffen.

Koffij. Nadat in het begin van het vorige jaar de vraag omtrent het al of niet wenschelijke eener verandering in het veilingstelsel der N. H. M. tot belangrijke wrijvingen van gevoelen had aanleiding gegeven, besloot eindelijk gezegd ligchaam in het voor- en najaar slechts ééne veiling te houden; de eerste had plaats te Amsterdam op den 15den April en de tweede te Rotterdam op den 1sten September. Er is thans nog niet van bekend of de maatschappij zich bij deze wijze van verkoopen zal bepalen, of dat zij van plan is op nieuw eene verandering te maken.

Terwijl na den herfst van 1858 de voorraden op de zeeplaatsen zich meer en meer opeen hoopten, was in het binnenland juist het tegendeel het geval; daar de voorraden aldaar door de consumtie langzamerhand uitgeput, om de onzekerheid der omstandigheden niet werden aangevuld. Kort na nieuwe jaar vertoonde zich dan ook eene veelzijdige dringende vraag, waaraan tot 32½ à 33 c. voor goed ordinair *Java* voldaan moest worden. De prijzen behielden steeds eene teruggaande rigting en in afwachting der voorjaars-veiling van 495,809 balen, bepaalden zich de inkoopen tot het hoogst noodige. De verwachtingen omtrent den prijs, welke in die veiling zou worden vastgesteld, varieerde van 25 tot 30 c., naar mate der verschillende beweeggronden, welke men voor de daling aanvoerde. Het geheel vond coulant nemers in de verhouding van 27½ à 28½ c. voor goede ord. zuiver smakende soorten en ofschoon dus boven de verwachting van velen afgeloopen, bewees de levendige vraag onmidelijk na de veiling dat het artikel op deze prijzen iets meer vertrouwen begon te winnen en spoedig betaalde men reeds een avans op de veilingprijzen waarna de markt voortdurend eene stijgende rigting behield, tot dat de waarde van goed ord. *Java* op 32 c. was gestegen. De aankondiging der herfst-veling, welke het kolossale cijfer van 701118 bn. omvatte, bragt eene kleine daling te weeg. zijnde kort daarop eenige particuliere aanvoeren tot 31 à 30½ c. afgedaan. In de veiling herstelden zich de prijzen echter volkomen en het geheel ging grif van de hand tot 32 à 32½ c., de betere groene en blanke soorten zelfs in verhouding eer iets hooger. De coulante afloop van deze groote hoeveelheid, waarvan ca. ¾ in September en October werd afgeleverd, bevestigde op nieuw de positie van het artikel zonder verder eene bepaalde verhooging ten gevolge te hebben, tot dat de herlevendiging der vraag in de vorige maand de waarde tot 34 c. deed klimmen. De afleveringen van N. H. M. koffij bedroegen in de afgeloopen maand 20380 bn., makende een totaal, gedurende het vorige jaar, van 1,201,710 bn. terwijl buitendien ca. 140,000 bn. particuliere aanvoeren van *Padang* en *Java* verkocht werden, zijnde dus de aftrek voor *Java* Koffij grooter geweest dan in een der voorgaande jaren, hetwelk waarschijnlijk ten deele is toe te schrijven aan de geringere aanvoeren en hoogere prijzen van *Brazil* van welke soort (volgens de laatste berigten van Rio de Janeiro) sedert 1 Januarij tot 31 October 1858 slechts 510,000 bn. tegen 1,100,000 bn. in 1857 naar Europa waren uitgevoerd.

Gedurende de laatste 14 dagen was tengevolge der feestdagen de omzet niet veel belangrijk; de stemming is echter zeer vast en gisteren werden alhier aan een huis afgedaan 1732 bn. groenachtig à fijn groen *Java* per *Tuisko* tot 34 à 40 c. terwijl te Amsterdam de 9000 bn. *Padang* per *A. R. Palck* tot geheimen prijs koopers vonden.

Ruwe Suiker. In de laatste drie maanden was de stemming in de belangrijke zomeroperatien zeer kalm, en tusschenbeiden verlaten, en was daarvan eene nieuwe daling van *f* 1½ à *f* 2 op de prijzen van September het gevolg

Bij zeer gereeden aftrek voor hun fabriek en minder groote fluctuatien van prijzen werden de Holandsche raffinaderijen dit jaar nog aangemoedigd door eene betere verhouding.

Het afgeloopen jaar getuigt dat ook het verbruik in Holand in gelijke mate is toegenomen als in andere landen.

Voor zooverre reeds nu de productie van Suiker over het aanstaande jaar is na te gaan, ook met een begrip der belangrijke cultuur van *Beetwortel* in Europa, heeft men geene groote vermeerdering daarvan te verwachten, althans naauwelijks in verhouding tot de toenemende consumtie.

De algemeene voorraad kleiner zijnde dan het vorig jaar en het verbruik vermeerderde, zoo mag daaruit worden afgeleid, eene vaste stand van prijzen bij de mogelijkheid van eenige verhooging.

Thee De fluctuatien in dit artikel gedurende het afgeloopen jaar waren onbeduidend, ofschoon de prijzen in het algemeen eene dalende strekking hadden en bij voorb. goed ord. *Congo*, welke soort in het begin van 1858 nominaal 90 à 95 c. genoteerd werd, thans niet meer dan 80 à 85 c zou bedingen. De vroeger gekoesterde vrees, dat de oorlog in China invloed op de prijzen zou hebben, is niet verwezentlijk, daar vooreerst de voorraden groot genoeg waren en door sluiten van den vrede spoedig een einde gemaakt is aan de stemming van het verkeer.

Rijst. Met uitzondering van eene kleine rijzing, welke in het begin van Julij plaats vond, doch van korten duur was, verkeerde dit artikel gedurende het geheele jaar in eene zeer lustelooze positie en ging langzamerhand tot op een bijna ongekend laag standpunt terug, zonder dat zulks de attentie der koopers opwekte. Integendeel scheen het artikel, om de sedert een paar jaren daarmede verbonden zware verliezen en de niet zeer troostrijke vooruitzigten der speculanten, geheel en af te schrikken. Ten gevolge der lage Graan- en Aardappelprijzen is buitendien de consumtie merkbaar verminderd, terwijl de aanvoeren en voorraden zich dagelijks vermeerderen.

Bij den aanvang van 1858 noteerde men nominaal *f* 5¾ à *f* 5⅞ voor ongepeld *Arracan*, f 6¾ à f 7¼ voor blanke *Java*, langzamerhand daalden de prijzen f 4½ voor ongepeld *Arracan*, zijnde het laagste standpunt in Junij. In het begin van Julij had de boven vermelde korte verbetering plaats, veroorzaakt door de vrees dat de gewassen door te lange droogte zouden benadeeld worden. De eerstvolgende regen koelde eerst spoedig de stemming af en het artikel verviel in deszelfs vroegeren verlaten toestand, totdat op het einde van het vorige jaar de kooplust voor ongepeld iets beter werd en tot eenige omzettingen aanleiding gaf, in de prijzen van f 5 à f 5½ voor *Nekransie* en *Rangoon* en f 6 à f 6½ voor blanke *Java*. Gedurende de laatste 14 dagen is in de eerste hand niets omgegaan dan 6130 bn. *Java Tafel* per *John Lange*, welke tot f 6 koopers vonden.

Tabak Java. Dit artikel verkeerde gedurende de eerste maanden des jaars in eene gedrukte stemming en werden tot in de maand April ca. 4000 pakk. van den ouden voorraad tot verlaagde prijzen afgegeven; het berigt van een buitengemeen groot gewas droeg daartoe niet weinig bij; de ord. *Malang*-soorten daalden belangrijk, terwijl goede deksoorten, welke minder overvloedig voorhanden waren, hoewel bij weinig vraag zich tamelijk konden souteneeren; voor prima gespikkelde deksoorten moesten later bij meerdere behoefte zelfs de noteringen van het vorig jaar ingewilligd worden.

Van het nieuwe gewas kwamen in de maand Junij reeds de eerste aanvoeren aan de markt, zijnde particuliere aanplantingen van de merken Blitar en Malang; van de eerste soort werden toen tot zeer lage prijzen ruim 900 pakk. en in Aug. nog ruim 1500 pakk. uit de hand afgegeven; deze billijke prijzen wekten meerderen kooplust op, en zijn sedert daarvan in veiling aangebodene partijen dan ook beduidend hooger gerealiseerd, het daarin voorkomende dekblad werd vooral hoog betaald:

De Malangsoorten bestonden voor een groot gedeelte uit zeer ordinaire kwaliteit en vonden alleen tot lagere prijzen koopers; latere aanvoeren van rijpere kwaliteit werden tot de bestaande prijzen gaarne gekocht en deed de hooge stand en weinige voorraad van Brazil op deze soort meerdere aandacht vestigen.

De gezamenlijke aanvoeren alhier bedroegen 8728 pakken, waarvan 5698 pakk. verkocht werden, en te Amsterdam van Blitar Growo en dergelijke soorten 6774 pakk. en van Malang particulieren aanplant 17438 p. Daarvan is de eerste soort geheel verkocht, terwijl van de andere nog 6687 pakken in de eerste hand aanwezig zijn.

Het gewone gewas Malang was dit jaar bijzonder slecht en kon in veiling dan ook alléén tot zeer lage prijzen koopers vinden.

De verder aangevoerde partijen overtroffen in kwantiteit verre de gewassen van den vorigen aanvoer, daarentegen bestonden zij grootendeels uit ordinaire engebrekkige kwaliteiten, waarvoor te naauwernood de helft der voor dezelfde partijen van het vorige gewas bestede prijzen bedongen konden worden; hierop maakten echter de merken BJDL, NICOT en GG benevens een gedeelte GP in Rotterdam aangevoerd eene gunstige uitzondering, en werd voor deze partijen dan ook, zoo uit de hand als in veiling, goede prijzen besteed; van gespikkeld dekblad kwam veel minder voor dan in het vorig gewas, en werd dit dan ook tot klimmende prijzen gaarne gekocht.

De gezamenlijke verkoopen der partijen van bekende contractanten bedragen zoo te Amsterdam als te Rotterdam 20,563 pakk. waarvan ca 7000 pakken voor Oostenrijk gekocht werden; de aan deze soort resterende 7341 pakken moeten nog aan de markt gewacht worden.

Manilla. In de maand April werd het grootste gedeelte van den eerstehands voorraad tot aanzienlijk lagere prijzen in veiling verkocht; bij het aan de markt brengen van verdere partijen konden deze zich nog niet staande houden en liepen de prijzen steeds lager; goedsoortige Cagaijan, maakte daarop alleen uitzondering en bedong fiksche prijzen.

Van Aracan werd hier eene lading van 4599 pakken tot geheimen prijs van de markt genomen.

Katoen. De directe aanvoeren van O.-I. te Rotterdam en Amsterdam bedragen in het afgeloopen jaar 18668 bn. Suratte en 1417 bn. Tinnevelly, te zamen 20085 bn tegen 16695 bn. in 1857.

Specerijen. Nadat de prijzen tegen het einde van het jaar 1857 het ongekend lage standpunt bereikt hadden van 108 à 110 c. voor 1a Noot, 105 à 108 c, voor Foelie en 29 à 30 c voor Nagelen no. 2, scheen in het voorjaar van 1858 de speculatie nieuwen moed te krijgen, zijnde er toen verscheidene partijen van vorige veilingen verhandeld geworden. Spoedig verflaauwde echter deze vraag weder; de verwachting van vermeerderde consumtie op de lagere prijzen scheen zich niet te zullen verwezenlijken en de markt verkeerde voortdurend tot de September veiling der Nederlandsche Maatschappij in eene zoodanige lustelooze stemming dat men moest verwachten, dat deze nog lager zou afloopen. Men werd dus niet weinig verrast door het resultaat dezer veiling, waarin zich eene zoodanige kooplust ontwikkelde, dat de geheele kwantiteit nemers vond tot 121 cts. voor Noot no. 1, 103 à 106 cts. voor no. 2, 96 à 97 cts. voor Foelie en 24 à 25 cts. voor Nagelen. Na de veiling konden zich deze prijzen echter niet lang staande houden en nadat nog eenige verkoopen tot teruggaande prijzen waren tot stand gekomen, verviel de markt op nieuw in de vroegere verlaten positie, tot dat in de maand December de attentie weder eenigzins levendig werd, zonder evenwel tot omzettingen van eenig belang te leiden, daar de meeste houders niet konden besluiten tot de notering van 115 c. voor Noot 1 los te laten. De afleveringen in A. P. bedroegen 1542 vn. Noot, 608 vn. Foelie en 531 vn nagelen, zijnde wat Noot en Nagelen betreft aanmerkelijk meer dan in de laatste jaren. Men noteert thans Noot 1 115 c., No. 2 102 à 103 c, Foelie D 95 à 97 c. en Nagelen 1 en 2 26 à 25 c.

Huiden. In de eerste 6 maanden van het vorige jaar ging er bijna niets in dit artikel om. Er vertoonde zich wel nu en dan eenige vraag, doch de houders der steeds toenemende voorraden konden niet besluiten zich de zwaar verliesgevende prijzen te getroosten. Later werden echter hier en daar eenige partijen meer in verhouding met andere markten aangeboden, waarvoor eenige omzettingen tot stand kwamen.

Java Runder Huiden deelden vooral in de prijsverlaging, en moesten de houders, die in het voorjaar meestal weigerden tot de toenmaals geboden prijzen af te zetten, zich later nog grooter opoffering getroosten; de stand voor deze soorten is thans iets beter, vooral wat de prima ligte wigten aangaat.

Buffelhuiden in de transparen te sorteeringen, die mede in eene ongunstige stemming verkeerden, hebben zich later weder iets hersteld, en blijven gevraagd mindere en geringe kwal. die de grootste prijsvermindering moesten ondergaan; en waarvan nog steeds groote voorraden aanwezig zijn, kan men niet dan tot zeer lage prijzen afzetten. Calcutta, Madras, Bombay en andere soorten, vonden in de geringe sorteeringen ongekend weinig vraag, en waren zelfs tot zeer lage prijzen bijna niet aan te brengen; daarin is voor het oogenblik ook nog weinig beterschap te bespeuren, hetgeen algemeen aan de duurte der schors wordt toegeschreven.

Java Indigo. De flaauwe stemming die in de laatste maanden van het vorige jaar dit artikel heerschte, heeft ook in het begin van dit jaar aangehouden en konden de aan de markt gebragte partijen dan ook slechts koopers vinden tot een gevoelige verlaging op de prijzen van de najaarsveilingen van 1857.

Van Java *Cochenille* bepaalde de handel zich weder bijna uitsluitend tot de veilingen der N. H. M. die bestonden in het voorjaar uit:

106 kistjes alhier en 271 kistjes te Amsterdam,

en liepen de prijzen voor bijna alle soorten 30 à 60 cts. onder October 1857, voor Zacatille zelfs 60 à 80 cts. lager.

Arak. De aanvoeren van het artikel waren bijzonder groot, hetgeen tot een aanhoudend dalen der prijzen en belangrijke omzettingen aanleiding gaf, zijnde er bijna 1200 leggers meer verkocht dan in 1857; hieronder zijn begrepen een paar partijen welke verzonden zijn. Men besteedde voor Soerabaija f 90 à 110 en voor Batavia f 115 à 135 naar kwaliteit en meer of mindere sterkte. De voorraad in de 1e. hand op ult. December was ruim 2400 leggers meer dan in het voorgaande jaar terwijl de 2de hand vrij goed voorzien is, en er zoo ver bekend is nog 600 leggers te wachten zijn, zoodat vooralsnog geen betere prijzen van dit artikel worden te gemoet zien.

Bindrotting met minder kooplust, waardoor iets lager werd afgegeven en voor het oogenblik lager aangeboden blijft. Verkocht werden 3535 bossen per *Constance* en 3000 bossen per *Cornelia*, terwijl 22840 bossen per *Johann Lange* verzonden werden. De waarde is thans f 13 à 16 naar kwaliteit. De voorraad bij N. H. M. in alle havens bedraagt heden 80,760 bossen en bij particulieren alhier 10,800 bossen.

Scheepstijdingen.

AANGEKOMEN.

Brouwershaven 23 Dec. *Kon. Ned. Yachtclub*, Zack, v. Batavia.
25 *Neêrlands Koningin*, Geerling, v. Batavia.
1 Jan. *Nieuw Lekkerland*, Hoffman, v. Padang.
1 Jan. *Hellevoetsluis*, Vos, v. Batavia.
Hellevoetsluis 1 Jan. *Vijf Vrienden*, Johan, v. Batavia.
Texel 25 Dec. *Curaçao*, Wolking, v. Savanilla.
26 *Stad Utrecht*, Jaski; *Stad Assen*, Haverbult, beiden v. Batavia.
8 Jan. *Kandanghauer*, Zeelt, v. Batavia.

VERTROKKEN.

25 Dec. *Attalante* (st.), Hartmans, n. Batavia.
5 Jan. *Gouv. v. Swieten*, v. d. Harst, n. Padang.
Texel 28 Dec *Concurrent*, de Wit, n. Batavia.
3 Dec. *Vrienden*, Nolting; *Nicol*, Amesz, beiden n. Batavia.

ZEILKLAAR.

5 Jan. *Willem Kroonprins der Nederl.*, Zetteler; *Sumatra*, Grivel; *Elisabeth en Jacoba*, Lucas; *Graaf van Heyden Reinestein*, allen n. Batavia.
5 v. *Julie Claire*, Oosteroom; *Baron van Hardenbroek*, Henny; beiden n. Samarang.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, *President Ram*, Ulrich.
" Batavia en Samarang, *Joan*, Lasenr.
" Batavia en Soeroebaija, *Corn. Wern. Eduard*, Bakker; *Factory*, Jansen; *Wilhelmine*, Ihuen.
" Batavia, Samarang en Soerabaija, *Adm. van Heemskerk*, Koning.

Amsterdam.

Naar Batavia. *Nicolaas Witsen*, Stoffels; *Kaap Hoorn*, Dik; *Rijnbrandt*, Lange.
" Batavia, Samarang en Soeroebaija, *Anthonia Petron*, Voorendijk.
" Batavia en Soerabaija, *Vereeniging*, de Jongh.
" Samarang en Cheribon, *H. M. Elisabeth*, Boujer.
" Soerabaija, *China*, Luttenberg.
" Soerabaija en Macassar, *Marianne*, Grönbeck.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia.

Per *Stad Assen*, kapt. Haverbult: De offic. van justitie W. á Brakel Rierger en familie; de heeren A. Schaap en J. Horst en een Jav. bediende.

Per *Kandanghauer*, kapt. Zeelt: 7 Kolonisten.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia.

Per *Nicol*, kapt Amesz: De heeren Wilhelm Wille, Gabriello del Colombo en Pieter Spinelli.

Naar Padang.

Per *Gouverneur van Swieten*, kapt. van der Harst: De heeren W. F. Betz en echtgen, Dammerboer en Koster.

Wisselkoers.

	ROTTERDAM.		6 Jan.		AMSTERDAM.			
Londen.	2 m. *f* 11.67½	k. *f* 11.75	2 m. *f* 11.67½	P.	k. *f* 11.75.	G.		
Parijs.	2 " " 55 9/16	k. " 55⅛	2 " " 55⅜	G.	k. " 56⅛	P.		
Bord.	2 " " 55 5/16	k. " 55⅝	2 " " 55¼	G.	k. " —	G.		
Hamb.	2 " " 35 3/16	k. " 35 3/16	2 " " 35	G.	k. " 35¼			

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.